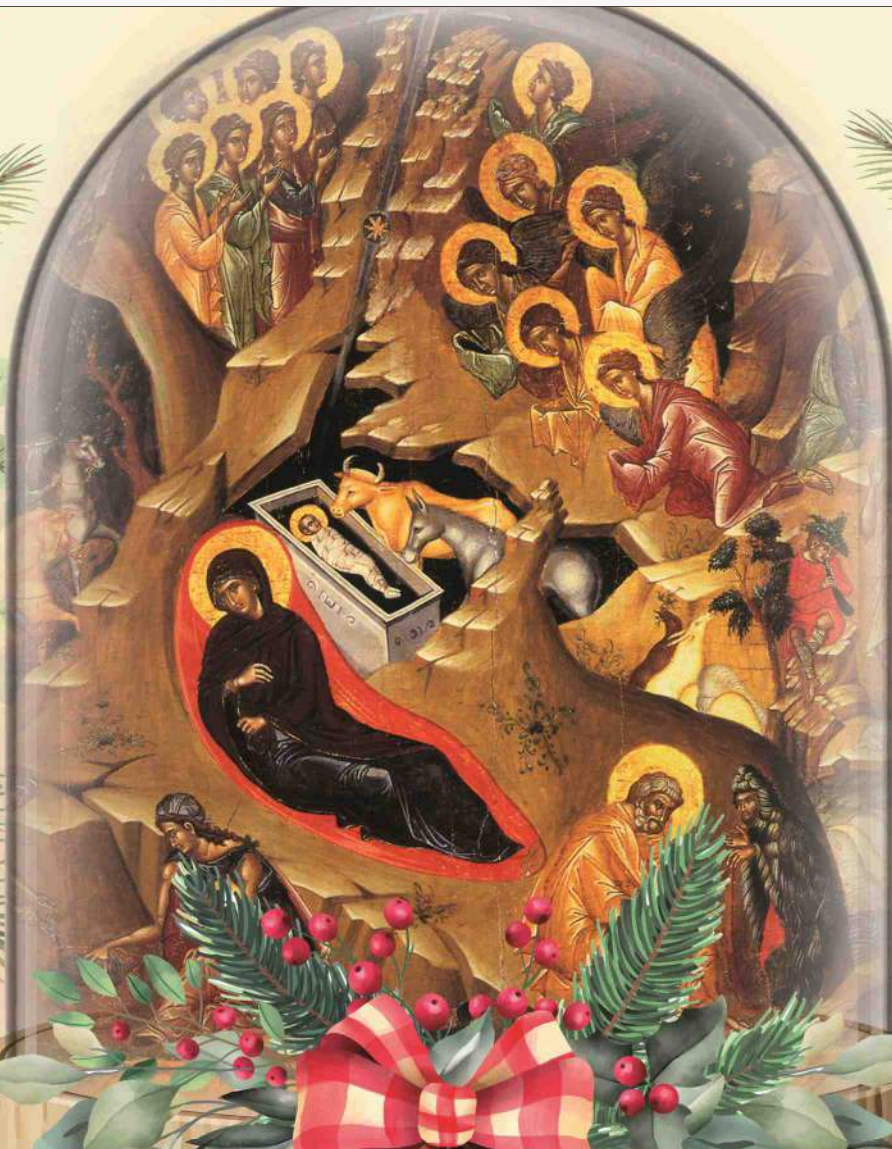

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α' Κο 1,30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'
ΕΤΟΣ ΟΔ'
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019
Ἄρ. Φύλ. 888

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ Οἰκουμενικοῦ Ορθοδόξου Αδελφότητος

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητας
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 888, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική επιμέλεια:

«Χριστιανική Έλπίς»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677421

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ασπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:

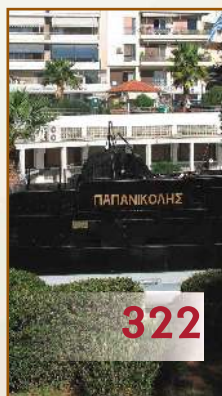
Έσωτερικού: 10€ Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αυστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές
του έξωτερικού
IBAN: GR 94 0171 0740 0060 7401
0115 324

Περιεχόμενα

Έκ γυναικός.....	307
Μαθητεύοντας στό σχολείο της φάτνης.....	308
Η γιορτή του Θεανθρώπου καί ή φιέστα του ανθρώπου.....	310
Σκηνικό	312
Ίεουργός του μαρτυρίου.....	314
Παιδοκτόνοι	316
Ό διωγμός των Χριστιανών στη Μέση Άνατολή ...	318
Γυρεύοντας την αλήθεια (ποίηση)	319
Ίησους καί Έμμανουήλ	320
Τά σιωπηλά Χριστούγεννα του «Παπανικολή».....	322
Η δύναμη της ταπείνωσης.....	324
«Καί επί γής ειρήνη»;.....	326
Μιά ζεστή άγκαλιά! (διήγημα)	328
Συζητώντας τά γεγονότα	332
Περιεχόμενα τόμου ΟΔ΄ (2019)	334

Ἐκ γυναικός

Λέμε συνήθως ὅτι τὰ Χριστούγεννα εἶναι ἡ γιορτὴ τῶν παιδιῶν. Καί εἶναι πράγματι. Ὅχι διότι συνδέονται μέ δῶρα καὶ παιχνίδια καὶ στολίδια πού ἀρέσουν στὰ παιδιά, ἀλλὰ διότι ὁ Θεός, ὁ ἄπειρος καὶ τέλειος, γίνεται παιδί θέλοντας μ' αὐτό τόν τρόπο, ἐκτός τῶν ἄλλων, νά εὐλογήσει καὶ νά τιμήσει τὰ παιδιά.

Ὅσο τόσο τὰ Χριστούγεννα γιορτάζει ξεχωριστά κι ἓνα ἄλλο ἀνθρώπινο πλάσμα. Στὸ πρόσωπο τῆς παρθένου Μαρίας, τὴν ὁποία μεγαλύνουμε γιὰ τὴν προσφορά τῆς ὅλοι οἱ προσκυνητές τῆς κορυφαίας αὐτῆς γιορτῆς, τιμᾶται ἡ μήτρα τῆς ζωῆς, ἡ γυναίκα. Ὁ Θεός ἐγίνε ἀνθρώπος «ἐκ γυναικός» (Γα 4,4).

Ἡ γυναίκα, ἂν καὶ ἀποτελεῖ τό πιό προικισμένο δημιούργημα τοῦ Κυρίου καὶ τῆ ρίζα τοῦ γένους μας, ὑπέμεινε ἄπειρες ταπεινώσεις. Μετά τὴν πώση τῶν πρώτων ἀνθρώπων, κι ἐνῶ εἶχε δημιουργηθεῖ ἰσότιμη καὶ ἰσοστάσια μέ τόν ἄνδρα, ὑποβιβάστηκε. Ἐγίνε ὑποχείριο τοῦ ἄνδρα καὶ ἡ ὑπόστασή της ἐξαρτήθηκε ἀπόλυτα ἀπ' αὐτόν. Ἀκόμη καὶ οἱ πιό λαμπροὶ πολιτισμοὶ στὴν ἱστορία μας, ὅπως ὁ ἐλληνικός, τὴν ὑποτίμησαν καὶ τὴν ἔθεσαν στό περιθώριο.

Ὅσο τόσο ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ὁ υἱός τῆς Παρθένου, ἀνέτρεψε αὐτὴ τὴν παγκόσμια φαντασίωση. Ἀνέδειξε τὴ γυναίκα μαθήτριά του -κάτι τό ἀδιανόητο γιὰ τὰ ἥθη καὶ τὴ νοοτροπία τῆς ἐποχῆς του-, πρώτη μάρτυρα τῆς ἀνάστασής του καὶ τῆς κληροδότησε, ὅπως ἀκριβῶς καὶ στὸν ἄνδρα, τὴ βασιλεία του. Μέσα στὴν Ἐκκλησία ἡ γυναίκα ὡς φύση καὶ ὡς πρόσωπο δέν διαφέρει σέ τίποτε ἀπὸ τόν ἄνδρα. «Δέν ὑπάρχει ἀρσενικό καὶ θηλυκό, διότι ὅλοι ἐσεῖς εἰστε ἓνας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γα 3,28), διακήρυξε ὁ θεόπνευστος ἀποστολός του.

Βέβαια ἡ ἀποστολή καὶ τό ἔργο της εἶναι ἄλλο. Ἡ γυναίκα δέν ἡγεῖται στὴν Ἐκκλησία. Σέ καμιὰ περίπτωση. Αὐτό εἶναι χρέος καὶ εὐθύνη τοῦ ἄνδρα. Ἀκόμη καὶ ἡ Παναγία ὑποτασσόταν στὸν Ἰωσήφ, καὶ ἀργότερα, μολονότι ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ, οὐδέποτε ἀνέλαβε κάποια ὑπεροχική θέση στὸν ἐκκλησιαστικό ὀργανισμό. Αὐτό δέν σημαίνει ὑποτίμηση τῆς γυναίκας· σημαίνει ἀπλῶς ὅτι στὴν Ἐκκλησία, ὅπως καὶ σ' ὅποιοδήποτε ἄλλο ζωντανό καὶ ὑγιές σῶμα, ὑπάρχουν συγκεκριμένοι ρόλοι καὶ ἀρμοδιότητες.

Ἄς θυμηθοῦμε λοιπὸν αὐτὰ τὰ Χριστούγεννα ὅχι μόνο τό παιδί ἀλλὰ καὶ τὴ γυναίκα. Κι ἂς τό κάνουμε αὐτό καὶ στὴ συνέχεια καὶ πάντοτε μέ σεβασμό καὶ ἀγάπη καὶ προσευχή. Δεδομένου μάλιστα ὅτι ὁ κόσμος ἐπιστρέφει ὀλοταχῶς στὴ βαρβαρότητα καὶ δυστυχῶς εὐτελίζει καὶ πάλι τό εὐαίσθητο αὐτό δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, τοῦτο τό χρέος ὀφείλει νά εἶναι ἀπὸ τὰ σημαντικότερα γιὰ τοὺς Χριστιανούς.

Ἡ γυναίκα δέν εἶναι ἀπλῶς ἀνθρώπος. Εἶναι αὐτὴ πού προετοιμάζει στὴ μητρική της ἀγκαλιά τοὺς μελλοντικούς ἀγίους.

Μαθητεύοντας στο σχολείο τῆς φάτνης

Ἡ ἀνθρώπινη σοφία, πού τόσο θαυμάζουμε καί ἐμπιστευόμαστε στήν ἐποχή μας, ἔχει ἀρκετά θετικά στοιχεῖα ἀλλά καί μιάν ἀνυπέρβλητη ἐγγενῆ ἀδυναμία: ἐνῶ ἱκανοποιεῖ σ' ἕνα βαθμό τίς ὑλικές μας ἀνάγκες, ἀδυνατεῖ ἐντελῶς νά ἀπαντήσῃ στά κρίσιμα ὑπαρξιακά ἐρωτήματα τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀλήθεια γιά τόν Θεό, τήν ζωή, τόν θάνατο, τήν ἀξιοπρέπεια, τήν σχέση μέ τόν ἄλλο δέν ἐδρεύει στόν σάρκινο νοῦ πού εἶναι ἀπό τήν φύση του φτωχός, ἀλλά μόνο στό πλήρωμα τοῦ δημιουργοῦ μας, στήν σοφία τοῦ Θεοῦ.

Δέν πρόκειται γιά ἰδέες καί φιλοσοφίες. Ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶναι ὕπαρξη, πρόσωπο, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Υἱός του. Σέ λίγες ἡμέρες θά γιορτάσουμε τήν γέννησή του, δηλαδή τήν ἑνσαρκη εἰσοδό του στόν κόσμο μας. Ἡ φάτνη του θά γίνῃ καί πάλι σχολεῖο καί θά προσκληθοῦμε ὅλοι νά σπουδάσουμε τά πολύτιμα μαθήματά της.

Τά μαθήματα αὐτά εἶναι κυρίως δύο. Τό πρῶτο μᾶς διδάσκει ὅτι τά Χριστογέννητα φανερώνουν τήν πεμπουσία τῆς θεϊκῆς ἀγάπης. Οἱ ἄνθρωποι μετά τήν πτώση μας στήν Ἑδέμ παραδοθήκαμε στήν ἐξουσία τοῦ θανάτου. Δέν ὑπῆρχε ὁδός διαφυγῆς, διότι ἀπό τήν στιγμή πού ἀρνηθήκαμε τόν Θεό, τήν πηγὴ τῆς ζωῆς, ὅλες οἱ διέξοδοι ἐκλείσαν. Τό λάθος μας ἦταν τραγικό καί ὀλέθριο, ἀποτελοῦσε ὅμως πλέον μιά ζοφερή καί ἀδυσώπητη πραγματικότητα. Στήν κατάσταση αὐτή ἐπιχειρήσαμε νά ἀντιτάξουμε τά προσόντα μας, τήν γνώση, τήν εὐφυΐα, τήν δύναμή μας. Δημιουργήθηκαν ἔτσι οἱ ποικίλοι πολιτισμοί, πού στήν οὐσία τους δέν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἀπόπειρες τοῦ ἀνθρώπου νά νικήσῃ τήν φθορά. Μάταια ὅμως δέν πετύχαμε τίποτε. Τότε, στό ἀποκορύφωμα τῆς ἀθλιότητάς μας, κι ἀφοῦ δέν ὑπῆρχε ἄλλος τρόπος, ἐπενέβη λυτρωτικά ὁ ἅγιος Θεός. Ἡμᾶςταν ἀπέναντί του ἀντάρτες, ὕβριστές καί ἀπόβλητοι, κι ὅμως ὁ Κύριος ἀγνόησε τήν βλασφημία μας καί ὅλος στοργῇ ἀποφάσισε νά μᾶς σώσει. Ἀλλά τί συγκλονιστικό! Πόσο ἀδιανόητο! Ἐνῶ θά περίμενε κανεὶς νά τό κάνει αὐτό μέ μιά ἐντολή του, ἀκολούθησε ἕναν πολύ ὀδυνηρό καί ταπεινωτικό γι' αὐτόν δρόμο. Ἐγίνε ἀνθρώπος. Ντύθηκε τήν φύση

μας κι ἔκρυψε ὅλη του τήν δόξα σ' ἓνα σαρκίο. Ὁ ἄπειρος ἔκανε ἑαυτό του τό μηδέν. Αὐτός πού εἶναι ὑπερούσιος καί δημιουργός τῶν πάντων, ἔγινε σάρκα καί αἷμα καί ὅ,τι ἄλλο ἀποτελεῖ τόν ταλαίπωρο ἄνθρωπο, ὥστε νά μπορέσει ὁ ἄνθρωπος νά τόν κοινωνήσει καί νά μπολιαστεῖ μέ τήν ἀτελεύτητη ζωή του. Πόσο ἀκατάσχετα καί σκανδαλωδῶς μᾶς ἀγαπᾷ!

Τό δεύτερο μεγάλο μάθημα τῆς φάτνης εἶναι ὅτι ὁ Θεός σέβεται, ἐπίσης σκανδαλωδῶς, τήν ἐλευθερία μας. Εἶπαμε προηγουμένως ὅτι θά μπορούσε νά μᾶς σώσει μέ μία ἐντολή του -θά ἦταν τόσο ἐντυπωσιακό καί μεγαλειώδες! Κι ὅμως δέν τό ἔκανε· προτίμησε νά ὑποστῇ τόν εὐτελισμό τῆς ἐνανθρώπησης. Ἀκόμη, ἐνῶ εἶναι ὁ βασιλιάς τῶν ἀγγέλων καί ὅλου τοῦ σύμπαντος, γεννήθηκε ἀπό μίαν ἄσημη κόρη μέσα σ' ἓνα σταῦλο καί τήν πρώτη νύχτα τῆς ζωῆς του κοιμήθηκε μέσα σ' ἓνα παχνί. Κι ἔπειτα, μολονότι ὁ Κύριος τῶν κυρίων, ἀπογράφηκε σάν δοῦλος τοῦ Καίσαρα καί στήν συνέχεια ἔφυγε κυνηγημένος στήν Αἴγυπτο γιά νά γλυτώσει ἀπό τήν ὀργή τοῦ Ἡρώδη. Γιατί ὅλα αὐτά; Γιατί δέν χρησιμοποίησε τήν θεϊκή του δύναμη ἀλλά ἐπέλεξε νά ὑπομείνει τίς ταπεινώσεις τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας καί μάλιστα τίς πλέον ἐξουθενωτικές; Διότι πολύ ἀπλά δέν ἤθελε μέ κανένα τρόπο νά ἐπιβληθεῖ στόν ἄνθρωπο καί νά καταργήσει τήν ἐλευθερία του. Ἄν φανερωνόταν μέ τήν παντοδυναμία του, θά ὑπέτασσε τούς πάντες. Ποιός θά τόν ἀρνιόταν; Ἔτσι ὅμως ὁ ἄνθρωπος θά ἔπαυε νά εἶναι ἄνθρωπος. Διότι τό κύριο χαρακτηριστικό τοῦ ἀνθρώπου, αὐτό πού τόν κάνει ἄνθρωπο καί τόν ξεχωρίζει ἀπό τά ζῶα, αὐτό πού ἀποτελεῖ πάνω του τήν σφραγίδα τῆς θείας εἰκόνας, εἶναι τό δῶρο τῆς ἐλευθερίας. Νά πλησιάζει ὁ ἄνθρωπος τόν Θεό ὅχι χειραγωγημένος ἀπό τήν δύναμη καί τήν γνώση πού δέν μπορεῖ νά ὑπερβῇ, ἀλλά ἀπλῶς ἐπειδή τό θέλει, ἔτσι, χωρίς καμιά προϋπόθεση καί καταναγκασμό.

Νά λοιπόν ἡ ἀνεκτίμητη σοφία πού καρπωνόμαστε ἀπό τό σχολεῖο τῶν Χριστουγέννων: ὅτι ὁ Θεός ἀγαπᾷ τόν ἄνθρωπο πέρα ἀπό κάθε ὅριο καί ὅτι ἀπό τό νά θίξει τήν ἐλευθερία του, προτιμᾷ νά θυσιάσῃ. Ἔτσι ἄλλωστε θριάμβευσε καί ἡ Ἐκκλησία του, μέ τό κήρυγμα αὐτῆς τῆς ἀγάπης καί τῆς ἐλευθερίας. Ἐξάλλου εἶναι μαρτυρημένο καί ἀπό τήν ἱστορία: ὅσες φορές οἱ Χριστιανοί ἀπευθύνθηκαν στόν κόσμο μ' αὐτές τίς δύο προδιαγραφές, τόν κέρδισαν. Ὅσες φορές προσπάθησαν νά κυριαρχήσουν, νά ἐκμεταλλευστοῦν καί νά ἐξουσιάζουν, τόν παρέδωσαν στήν κόλαση τοῦ σκανδάλου.

Ἐμεῖς ἄραγε τί θά κάνουμε; Θά σπουδάσουμε μέ ἐπιμέλεια αὐτές τίς δύο ἀλήθειες; Κι ἂν νάί, θά προσπαθήσουμε νά τίς μετουσιώσουμε καί σέ ζωή καί ἐμπειρία; Εἶναι δύσκολο νά ἀγαπᾷς ξεπερνώντας τά ὅριά σου καί νά στέκεσαι ἐκστατικός μπροστά στήν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται περιπέτειες, πόνο καί ἀκροβασία πάνω ἀπό τό χάος. Ὅμως ταυτόχρονα εἶναι καί ὁμορφο καί σέ καταξιώνει, διότι σέ συμμορφώνει μέ τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ καί σέ ἀναδεικνύει οὐρανοδρόμο, πολίτη τῆς βασιλείας του.

Ἡ ἐπιλογή εἶναι δική μας.

Εὐλογημένα Χριστούγεννα!

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

Ἡ γιορτή τοῦ Θεανθρώπου καί ἡ φιέστα τοῦ ἀνθρώπου

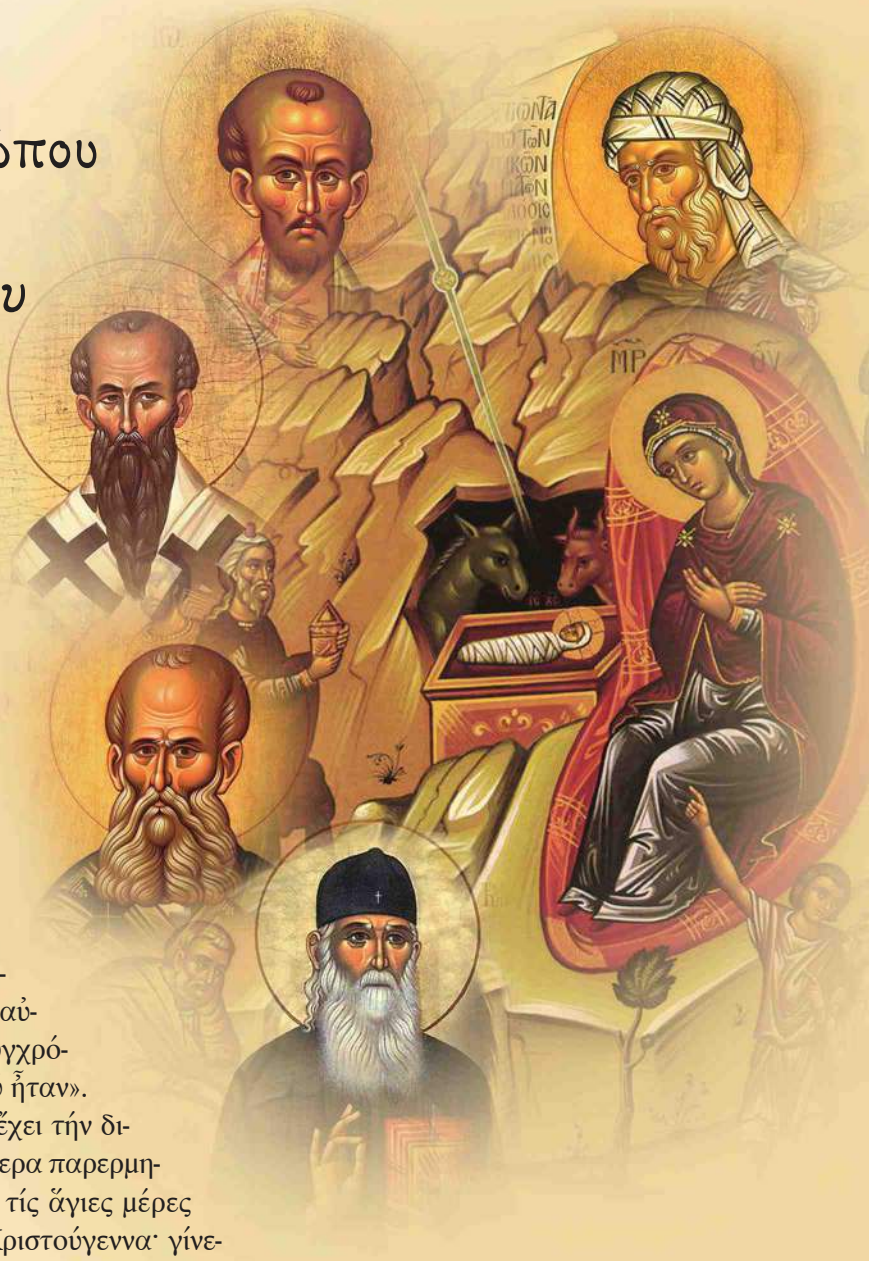
Ποιά πένα, ποιός λόγος, ποιός νοῦς, ποιιά διάνοια θά ἦ-
ταν ποτέ δυνατόν
νά συλλάβει τό μυ-
στήριο τῆς θείας ἐν-
ανθρωπήσεως; Ὁν-
τως, καμιά γλῶσσα,
ὁμολογεῖ ὁ ἅγιος Ἰω-
άννης ὁ Δαμασκηνός,
δέν τολμᾷ νά ἐρμηνεύ-
σει τό μυστήριο τῆς
ἐνανθρωπήσεως τοῦ
Λόγου, κατά τό ὁποῖο,
σημειώνει ὁ ἅγιος Ἀθα-
νάσιος, ὁ Λόγος «ἔγινε αὐ-
τό πού δέν ἦταν, ἐνῶ συγχρό-
ως παρέμεινε αὐτό πού ἦταν».

Ὁ κόσμος, βέβαια, ἔχει τήν δι-
κή του ἐρμηνεία ἢ καλύτερα παρερμη-
νεία τῆς ἐορτῆς. Αὐτές τίς ἅγιες μέρες
ὅλοι κάνουν λόγο γιά Χριστούγεννα· γίνε-

ται κατά κόρον λόγος γιά τόν χριστουγεννιάτικο στολισμό τῆς πόλης, τή χριστουγεν-
νιάτικη ἀγορά, τά χριστουγεννιάτικα δῶρα... Ποιός ὅμως μιλά γιά Χριστοῦ-γέννα;

Στήν ἐποχή μας, ὅσο ποτέ ἄλλοτε, τό φῶς τοῦ ἄστρου τῆς Βηθλεέμ κρύβεται πίσω
ἀπό τή θολούρα τῶν μυρίων φώτων τῆς ὑπερκατανάλωσης καί τῆς ψευδο-εὐδαιμονίας,
συνθέτοντας τήν εἰκόνα τῆς φιέστας τοῦ μοντέρνου ἀνθρώπου. Ἄς κλείσουμε λοιπόν
τά μάτια καί τ' αὐτιά σ' ὅλες αὐτές τίς χριστουγεννιάτικες καρικατοῦρες καί μουρμου-
ρες κι ἄς ἀκούσουμε τί λένε ἅγιοι Πατέρες γιά τά Χριστούγεννα, τή γιορτή τοῦ Θεαν-
θρώπου.

Σύσσωμοι οἱ θεοφώτιστοι πατέρες, σάν μιά εὐλογημένη χορωδία, μᾶς καλοῦν νά

ἀκούσουμε καί σήμερα τόν ὕμνο «τῶν ἑορταστῶν» ἀγγέλων, «δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη». Διότι ἡ γῆ πού προηγουμένως γεννοῦσε ἀγκάθια καί τριβόλια (βλ. Γέ 3,18), «ἡ ἐξορία τῶν καταδικασμένων», σημειώνει ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, τώρα μέ τή γέννηση τοῦ Θεανθρώπου δέχεται τήν εἰρήνη. Ποιά ἄλλη γιορτή εἶναι πió χαρούμενη ἀπό τή γιορτή τῶν Χριστουγέννων; ἀναρωτιέται ὁ ἅγιος. Δίκαια ὁ χρυσορρήμων Ἰωάννης τήν ἀποκαλεῖ «μητρόπολη τῶν ἑορτῶν».

Τί νά ἀντιδωρίσουμε ἐμεῖς «οἱ ἄπραγοι», διερωτᾶται ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, γιά ὅλα ὅσα ὁ Λόγος μᾶς χάρισε; Τό μόνο πού ζητᾶ ἀπό μᾶς εἶναι νά ἀποδεχθοῦμε τή σωτηρία πού μᾶς προσφέρει μέ τήν ἐπὶ γῆς γέννησή του. Ὡς ἐπρεπε ἡ «καταραμένη» μας σάρκα, προσθέτει ὁ Μέγας Βασίλειος, νά συμφιλιωθεῖ μέ τόν Θεό, «αὐτή πού διώχτηκε ἀπό τόν Παράδεισο νά ἀνεβεῖ στόν οὐρανό». Γι' αὐτό «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο» (Ἰω 1,14) ὁλόκληρο τό Εὐαγγέλιο τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς περικλείεται μέσα σέ αὐτές τίς τέσσερις λέξεις, δηλώνει χαρακτηριστικά ὁ ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς.

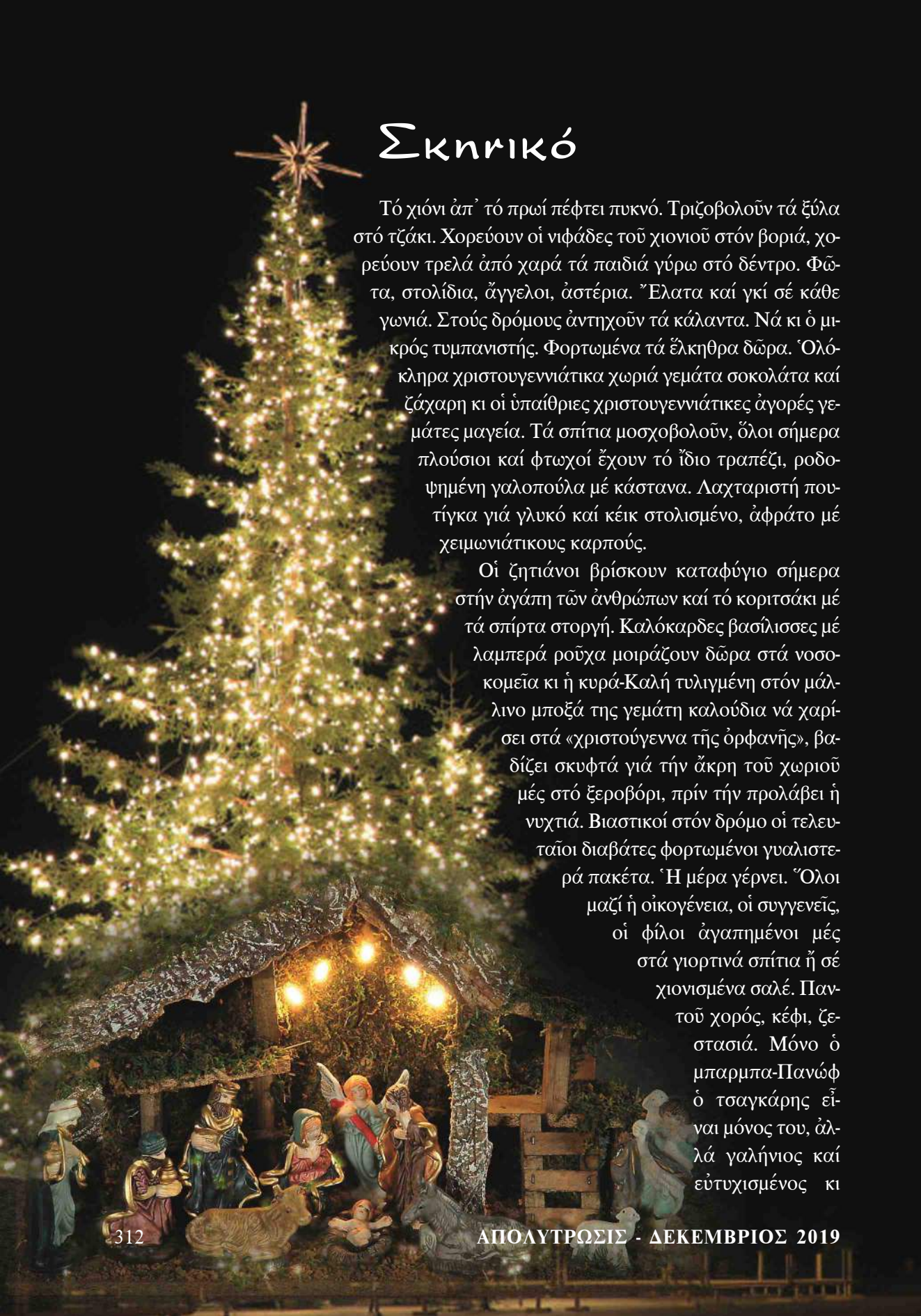
Γεννᾶται ἐπὶ γῆς ὁ Κύριος τῆς φύσεως, ἀλλά δέν γίνεται δοῦλος τῆς φύσεως, παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης. Γι' αὐτό καί τά τῆς συλλήψεως καί γεννήσεώς του ὑπερβαίνουν τά ἀνθρώπινα δεδομένα. «Σκέψου τό κρυφό πού σοῦ φανερώνουν τά φαινόμενα», μᾶς προτρέπει τό «σύντονον στόμα τῆς εὐσεβείας» Γρηγόριος. Ὅλα αὐτά, τά τῆς γεννήσεως θαυμάσια, γεννοῦν μέσα στήν ψυχή τοῦ θνητοῦ ἀνθρώπου χαρά καί τρόμο, σημειώνει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Τρόμο ἐξαιτίας τῶν ἁμαρτιῶν του καί χαρά ἐξαιτίας τῆς

ἐλπίδας. Διότι αὐτό εἶναι τό νόημα τῆς ἑορτῆς, σημειώνει ὁ ἱερός πατέρας, τό ὅτι ὁ Θεός ἦλθε κοντά στούς ἀνθρώπους γιά νά ἔλθουν οἱ ἄνθρωποι νά κατοικήσουν κοντά στόν Θεό. Αὐτό τό γεγονός ἀξίζει νά τό γιορτάζουμε λοιπόν ὄχι μέ δημόσια πανηγύρια ἀλλά «κατά τρόπο θεϊκό», ὄχι μέ τρόπο κοσμικό ἀλλά «κατά τρόπο ὑπερκόσμιο».

Ὅντως «μυστήριο παράξενο καί παράδοξο» ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ κατά τόν ἱερό Χρυσόστομο. Τό μυστήριο αὐτό καλούμαστε νά προσεγγίσουμε τίς ἡμέρες αὐτές γιά νά ἐκδιώξει ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τόν τρόμο τῆς ἁμαρτίας. Νά τό προσεγγίσουμε ὅμως ὄχι μέ τή σκέψη ἀλλά μέ τήν καρδιά. Ἡ ἀγιότητα εἶναι αὐτή πού ἐρμηνεύει τά τοῦ Θεοῦ καί ὄχι ἡ δύναμη τῆς σκέψης. Σ' αὐτήν τήν ἀγιότητα ἅς ὑποκλιθεῖ τό γόνυ καί ἡ σοφία τοῦ 21ου αἰῶνα, προκειμένου νά ἀντιληφθεῖ, ἔστω καί στό ἐλάχιστο, τό μέγα τῆς ἐνανθρωπήσεως μυστήριο. Οἱ ἀνθρώπινες φίεςτες γνωρίζουμε πού ὁδηγοῦν: στήν ψευδαίσθηση τῆς εὐθυμίας. Ἡ γιορτή τοῦ Θεανθρώπου ὁδηγεῖ στήν αἴσθηση τῆς εὐτυχίας, στήν πρόγευση τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας.

Ἄς εὐχηθοῦμε, δανειζόμενοι τίς σκέψεις τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς, τά φετινά Χριστούγεννα νά ἀνήκουμε στή χορεία ἐκείνων πού, μέσα σέ μία ἀτμόσφαιρα πνευματικῆς ἐξάρσεως καί ἀπείρου χαρᾶς, χαιρετοῦν μέ τό «Χριστός ἐγεννήθη!», καί ἀκοῦν «ἀπό τά χριστονοσταλγικά βάθη» τῶν ὄντων καί τῆς κτίσεως νά ἀντηχεῖ τό «Ἀληθῶς ἐγεννήθη!».

Δέσποινα Καλογεράκη

Σκηρικό

Τό χιόνι άπ' τό πρwί πέφτει πυκνό. Τριζοβολoύν τά ξύλα στό τζάκι. Χορεύουν οί νιφάδες τοῦ χιονιοῦ στόν βοριά, χορεύουν τρελά άπό χαρά τά παιδιά γύρω στό δέντρο. Φwτα, στολίδια, άγγελοι, άστέρια. "Ελατα καί γκί σέ κάθε γωνιά. Στούς δρόμους άντηχοῦν τά κάλαντα. Νά κι ό μικρός τυμπανιστής. Φορτωμένα τά έλκηθρα δwρα. Όλόκληρα χριστουγεννιάτικα χωριά γεμάτα σοκολάτα καί ζάχαρη κι οί ύπαίθριες χριστουγεννιάτικες άγορές γεμάτες μαγεία. Τά σπίτια μοσχοβολoύν, όλοι σήμερα πλούσιοι καί φτωχοί έχουν τό ίδιο τραπέζι, ροδοψημένη γαλοπούλα μέ κάστανα. Λαχταριστή πούτιγκα γιά γλυκό καί κέικ στολισμένο, άφράτο μέ χειμωνιάτικους καρπούς.

Οί ζητιάνοι βρίσκουν καταφύγιο σήμερα στην άγάπη τwν ανθρώπων καί τό κοριτσάκι μέ τά σπέρτα στοργή. Καλόκαρδες βασίλισσες μέ λαμπερά ρoῦχα μοιράζουν δwρα στά νοσοκομεία κι ή κυρά-Καλή τυλιγμένη στόν μάλλινο μποξά της γεμάτη καλούδια νά χαρίσει στά «χριστούγεννα τής όρφανής», βαδίζει σκυφτά γιά τήν άκρη τοῦ χωριοῦ μέσ στό ξεροβόρι, πρίν τήν προλάβει ή νυχτιά. Βιαστικοί στόν δρόμο οί τελευταίοι διαβάτες φορτωμένοι γυαλιστερά πακέτα. "Η μέρα γέρνει. Όλοι μαζί ή οικογένεια, οί συγγενείς, οί φίλοι άγαπημένοι μέσ στά γιορτινά σπίτια ή σέ χιονισμένα σαλέ. Παντοῦ χορός, κέφι, ζεστασιά. Μόνο ό μπαρμπα-Πανwφ ό τσαγκάρης εἶναι μόνος του, αλλά γαλήνιος καί εύτυχισμένος κι

αὐτός μέσ στή γλυκύτητα τῆς ἀγάπης. Ὡ-
ξω σ' ὅλες τίς πλατεῖες τοῦ κόσμου περίτε-
χνες φάτνες, πανύψηλα χριστουγεννιάτικα
ἔλατα, χιλιάδες λαμπρόνια. Τό χιόνι ἔχει κι-
όλας σκεπάσει τά πάντα.

Παραμυθένιο σκηνικό! Τό ἴδιο καί στή
ζωή καί στή λογοτεχνία. Κι ἔτσι ἔχει περά-
σει στή συλλογική φαντασία. Τά Χριστού-
γεννα εἶναι ἡ μοναδική γιορτή μέσα στόν
χρόνο πού ἡ ζωή μπερδεύεται μέ τό παρα-
μύθι καί τό ὄνειρο μέ τήν πραγματικότητα.
Αὐτό τό σκηνικό δέν μπορεῖ νά τό ἀλλάξει
οὔτε ὁ χρόνος οὔτε ἡ συνήθεια οὔτε ἡ ἐνη-
λικίωση οὔτε ἡ πολυπολιτισμικότητα.

Αὐτήν τή νύχτα, πρὶν δυό-τρία χρόνια,
εἶδε ἔτσι φωταγωγημένη τή Ν. Ὑόρκη ἕνας
φανατικός μουσουλμάνος καί προχώρησε
σέ τρομοκρατικό χτύπημα μ' αὐτήν ἀκρι-
βῶς τήν ἐξήγησι, ὅτι δέν ἄντεχε νά βλέπει
τήν πόλη στολισμένη χριστουγεννιάτικα.
Τόσο, λοιπόν, ἀνεπιθύμητα καί ἐπικίνδυνα
εἶναι αὐτά τά γιορτινά στολίδια;

Αὐτήν τή νύχτα περιμένουν ὅλο τόν
χρόνο μικροί καί μεγάλοι νά νιώσουν λίγη
ζεστασιά μέσα στό χριστουγεννιάτικο σκη-
νικό, στήν παγωμένη νύχτα. Γι' αὐτό ὑπάρ-
χουν ἄνθρωποι πού ξεστολίζουν τά σπίτια
τους κοντά στήν ἄνοιξη κι ἄλλοι πού ἀρχί-
ζουν νά τά στολίζουν νωρίς τό φθινόπωρο.
Γιατί δέν ἀντέχουν νά ζοῦν χωρίς αὐτό τό
σκηνικό, βυθίζονται στή θλίψη καί στήν
ἀνία. Τόσο, λοιπόν, ἀληθινά καί χαροποιά
εἶναι αὐτά τά ψεύτικα στολίδια;

Παραμονές Χριστούγεννα μ' ἔφερε πέ-
ρσι ὁ δρόμος μου σέ μιά ἔρημη θεία μου,
χίρρα 92 χρονῶν, σ' ἕνα σπιτάκι σχεδόν
ἐρειπωμένο στήν ἄκρη τοῦ χωριοῦ. Ὅλα
σκοτεινά, τόσο πού ἀνησύχησα. Κοι-
τώντας καλύτερα εἶδα ἕνα ἀμυδρό φῶς

μέσα στό κουζινάκι. Ἦταν ἐκεῖ μόνη της -
ἕνας γιός μονάκριβος στή φυλακή-, κουρ-
νιασμένη σέ μιά γωνιά, τυλιγμένη σ' ἕνα
φθαρμένο σάλι. Δέν μέ κατάλαβε, ὅταν ἄ-
νοιξα τήν πόρτα. Τό βλέμμα της ἦταν καρ-
φωμένο σ' αὐτό τό ἀμυδρό φῶς καί μᾶλλον
ἦταν γιά ὧρες. Ἦταν ἕνα φτωχοῦλι δεν-
τράκι ἐπάνω στό τραπέζι καί μιά μικρούλα
φάτνη ἴση μέ μιά παλάμη. «Ἔτσι περνᾶω
τίς ὧρες μου -δέν ἤξερε κᾶν νά πῇ τή λέξη-
μ' αὐτήν τή "φάτμη" πού ἔφερα πρὶν 30
χρόνια, ὅταν δούλευα ἐργάτρια στή Γερμα-
νία».

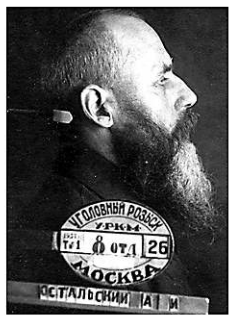
«Σάν παραμύθι ἦταν ἐκεῖ σ' αὐτό τό
σπιτάκι», εἶπε, καθῶς φεύγαμε, τό παιδί
πού ἦταν μαζί μου.

Ναί, κάτι ὑπάρχει τελικά πίσω ἀπ' ὅλο
αὐτό τό χριστουγεννιάτικο σκηνικό. Εἴτε
πρόκειται γιά τό τρεμουλιαστό φωτάκι τῆς
πτωχῆς γραίας, εἴτε γιά τό ἕνα ἑκατομμύ-
ριο φωτάκια στούς κήπους τοῦ Λονδίνου,
εἴτε γιά τά τρία ἑκατομμύρια κρυστάλλους
πού ἔχει τό ἀστέρι στήν πλατεία τῆς Ν. Ὑ-
όρκης, ὑπάρχει κάτι.

Πίσω ἀπ' ὅλη αὐτήν τή φωτοχυσία τῆς
γιορτῆς, τήν πανδαισία τῆς ἀφθονίας, τήν
ἐξαρση τῆς γενναιοδωρίας, τή λάμψη τῆς
χρυσόσκονης, πασχίζουμε ὅλοι ἀσυναίσθη-
τα ἀλλά σπαρακτικά νά ζήσουμε κάτι ἀπ'
«τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός»· ἀπ' τό μυστή-
ριο, τήν παραμυθία, τήν εὐδοκία τῆς Γέννη-
σης.

Νάτο! πίσω ἀπ' τό σκηνικό τῆς γιορ-
τῆς, ὀλοζώντανο, ὀλόφωτο, πάμφτωχο,
σπαργανωμένο μέσα στά ἄχυρα βασιλεύει
τό ποθούμενο ὅλων τῶν γενεῶν, τό Βρέφος
τῆς Βηθλεέμ.

Ζ.Γ.

Ἱερουργός τοῦ μαρτυρίου

Ἐάν συναντοῦσες στούς δρόμους τοῦ Ζιτόμιρ τῆς Οὐκρανίας τό 1917 ἔναν τριαντάχρονο ἱερέα μέσα στήν παγωνιά, μέ παλιοπάπουτσα καί μέ ἕνα μόνο ζωστικό -ραμμένο μπροστά-, θά ἀνακάλυπτες τόν ἐλεήμονα π. Ἀρκάδιο Ὁστάλσκι. Τό γούνινο παλτό του, τό ξεστό παντελόνι του, οἱ δερ-

μάτινες μπότες του ἔντυσαν τούς φτωχοῦς. Ἐπιλογή του τά εὐτελῆ καί φτωχά.

Ἐάν περπατοῦσες τίς γειτονιές τοῦ Ζιτόμιρ στόν καιρό πού ξέσπασε ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, θά ἀντίκριζες μέσα στήν ἀρρώστια, στήν πείνα, στήν κακουχία τή βαθειά εἰρήνη τοῦ Θεοῦ. Μία φιλανθρωπική ἀδελφότητα, μέ τήν εὐλογία τοῦ ἐπισκόπου Θαδδαίου, ἀγκάλιαζε τίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων ἀπό ὅλες τίς πόλεις. Ἰδρυτής της καί ἀκάματος διάκονός της ὁ π. Ἀρκάδιος. Μέσα στήν ταπεινή προσφορά καί στήν ἀκτημοσύνη του μαγνήτιζε πιστούς συνεργάτες.

Ἐάν ἔμπαινες στόν ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου προσκυνητής, θά ἀνακαινιζόσουν ἀπό τίς καθημερινές κατανυκτικές ἀκολουθίες τοῦ ἐφημερίου του. Θά ἐνθουσιαζόσουν ἀπό τίς ἐμπνευσμένες καί συναρπαστικές ὁμιλίες του μέ ἐποικοδομητικό ἢ ἀντιαιρετικό περιεχόμενο. Θά διέκρινες τόν θεολόγο π. Ἀρκάδιο, πού σπούδασε στό Ἐκκλησιαστικό Σεμινάριο τοῦ Βολίνσκι καί στή Θεολογική Ἀκαδημία τοῦ Κιέβου. Ἐδραῖωμα γιά τούς πιστούς, πού τόν ἐπονόμασαν «χρυσόστομο».

Ἐάν βρισκόσουν στό μικρό ἐξομολογητήρι τοῦ ναοῦ γύρω στό μεσονύκτιο, θά ἀντίκριζες ἕνα ἀπλωμένο πετραχήλι -ῶρες πολλές μέ ὑπομονή- νά ἀνακουφίζει ψυχές. Σκυμμένος πάνω τους μέ προσοχή καί διάκριση ἔστεκε ὁ π. Ἀρκάδιος. Παρακινοῦσε καί βοηθοῦσε τούς πιστούς νά φανερώουν μέ μετάνοια ὅλα τά ἁμαρτήματά τους.

Ἐάν παρακολουθοῦσες τή θεία Λειτουργία μία Κυριακή τήν ἀνοιξη τοῦ 1922, θά ἐβλεπες ἕναν φρουρό ἀκοίμητο τῆς Ἐκκλησίας. Ἦταν τότε πού οἱ μπολσεβίκοι ἄρχισαν νά ἀρπάζουν ἀπό τούς ναούς ὅλα ἀνεξαιρέτως τά πολύτιμα ἐκκλησιαστικά ἀντικείμενα. Ὁ π. Ἀρκάδιος μέ ἐγκύκλιο τοῦ πατριάρχη Τύχωνος θέλησε νά προστατεύσει τουλάχιστον ὅσα χρησιμοποιοῦνταν στή θεία λατρεία. Αὐτό τοῦ κόστισε. Ἡ σύλληψη

του ἔγινε ἀπό τήν ΓκεΠεΟυ τήν ὥρα πού ἔβγαινε ἀπό τόν ναό. Οἱ πιστοί προσπάθησαν νά ἀποσπάσουν ἀπό τά χέρια της τόν καλό ποιμένα. Κλείστηκαν μαζί του στή φυλακή τοῦ Ζιτόμιρ.

Ἄν τολμοῦσες νά βρεθεῖς στό τρομερό δικαστήριο πού στήθηκε ἐναντίον του, θά ἀποροῦσες μέ τήν ἀγόρευση τοῦ εἰσαγγελέα, ὅπου τόνισε τήν ἐνοχή τοῦ ταπεινοῦ λευίτη: «Ἀνθρωποὶ σάν τόν ἱερέα Ἀρκάδιο ὄχι μόνο δέ χρειάζονται στό σοβιετικό κράτος, ἀλλά καί εἶναι ἐπιζήμιοι γι' αὐτό». Τό δικαστήριο τόν καταδίκασε σέ θάνατο μέ τουφεκισμό. Ἄυπνος καί ταλαιπωρημένος ἀποκρίθηκε: «Εὐγνωμονῶ τόν Κύριο. Ὁ θάνατος εἶναι γιά μένα θεῖο δῶρο». Οἱ πιστοί προστάτευσαν τόν ποιμένα τους. Ἡ ποινή του μετατράπηκε σέ φυλάκιση πέντε ἐτῶν. Τό 1924 ἀμνηστεύτηκαν οἱ φυλακισμένοι κληρικοί πού τόλμησαν νά διαφυλάξουν τά ἐκκλησιαστικά σκεύη.

Ἄν μελετοῦσες τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ στή ζωή του, θά ἀνακάλυπτες μέ θαυμασμό τίς ἔκτακτες παρεμβάσεις του. Ἡ σύζυγός του, ἐνῶ ἐκεῖνος βρισκόταν στή φυλακή, παντρεύτηκε ἕναν ἀξιωματικό τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ. Οἱ ἀρχές χορήγησαν ἀμέσως τό διαζύγιο. Ἐλεύθερος πιά ἀφοσιώθηκε στήν προσευχή καί στήν ἐκκλησιαστική διακονία. Ἀξιώθηκε νά καρεῖ μοναχός. Ἀφέθηκε ὁλοκληρωτικά στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τό 1926 τιμήθηκε μέ τό ὀφίκιο τοῦ ἀρχιμανδρίτη. Λίγο ἀργότερα χειροτονήθηκε στή Μόσχα ἐπίσκοπος Λούμπνι. Τήν ἀνοιξη τοῦ 1927 κρυφά τέλεσε στήν ἔδρα του τή Λειτουργία τοῦ Πάσχα. Πρίν τήν ἀπόλυση ἔφυγε κυνηγημένος. Ἦταν ἡ πρώτη καί ἡ τελευταία του φορά πού λειτούργησε στήν ἐπαρχία του.

Ἄν ἰχνηλατοῦσες τή γήινη πορεία του, θά ἔβρισκες χνάρια χαραγμένα μέ αἷμα, μέ δάκρυ, μά καί μέ μύρα εὐγνωμόνης ἀγάπης.

Στά βουνά τοῦ Καυκάσου μαζί μέ ἄλλους κρυμμένους ἀσκητές λάτρευε τόν ζωντανό Κύριο. Μέσα στίς περιπλανήσεις του ἀρρώστησε ἀπό πλευρίτιδα. Ἐνοχοποιήθηκε ἄδικα γιά ἕνα ἀντισοβιετικό ἐγκύκλιο γράμμα. Στίς ἀνακρίσεις στάθηκε ἥρεμος, ἀκέραιος. Ἡ τρόικα τῆς ΓκεΠεΟυ στίς 23 Ἰουλίου ἀποφάσισε τόν ἐγκλεισμό τοῦ ἐπισκόπου στά εἰδικά φρικτά στρατόπεδα Σολοφκί (πρώην μονή). Μόνο ἡ μεταφορά τῶν κρατουμένων ἦταν ἐξουθενωτική. Σέ κάθε στάση οἱ φρουροί πετοῦσαν πτώματα. Στό Σολοφκί κάτω ἀπό τίς σκληρές, ἀπάνθρωπες ἐργασίες λύγιζαν σώματα καί ψυχές. Μέσα στήν παγερή ἀτμόσφαιρα τοῦ θανάτου ὁ ἱεράρχης ζέσταινε τίς καρδιές μέ τήν ἐλπίδα τῆς Ἀνάστασης.

Ἄν ποθεῖς νά ἀνακαινίσεις τήν πίστη σου κοντά του, ἔλα καί σκύψε στούς κρουνοὺς τῆς λατρευτικῆς του ζωῆς. Μέσα στίς σκληρές κακουχίες ἱεουργοῦσε ἀκατάπαυστα. Στά ἐννέα χρόνια τοῦ ἐγκλεισμοῦ του στό Σολοφκί ἡ ψυχὴ του ἐλεύθερα δοξολογοῦσε τόν Κύριο. Στό φοβερό ἀπομονωτήριο τοῦ λόφου Σεκίρναγια δέν ἔνιωσε ποτέ μόνος. Μέ τά πόδια κρεμασμένα σέ ὀριζόντια δοκάρια ὕψωνε τά βλέμματα εὐνώμονα στοῦ Ἑμμανουήλ τῆ λυτρωτικῆς παρουσίας. Γονατισμένος στό γυμνὸ πέτρινο δάπεδο μέ ζεστή καρδιά ὕμνοῦσε τόν Ἰησοῦ, τόν σωτήρα του. Τόν Νοέμβριο τοῦ 1937 ὑποβλήθηκε στό μαρτύριο τῶν ἀνακρίσεων. Καταδικάστηκε στήν ἔσχατη ποινή. Γαλλήνιος ὁδηγήθηκε στό ἐκτελεστικό ἀπόσπασμα στίς 29 Δεκεμβρίου. Ἐσπευσε νά συνιερουργήσει στήν ἀγία τράπεζα τοῦ οὐρανοῦ μέ ὅλο τόν χορὸ τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων κοντά στὸν Μέγα Ἀρχιερέα Χριστό.

Οὐρανοδρόμος

Παιδοκτόνοι

Λίγο πρίν την έβδομη πρωινή ώρα, διέσχιζα την κεντρική όδό μεγαλοχωρίου. Αϊφνης αντίκρισα ομάδα εφήβων, περί τούς τριάντα, πού στέκονταν έξω από καφετερία. Θά θεωρούσα ότι αναμένουν τό λεωφορείο γιά την πραγματοποίηση εκδρομής, αν έφεραν μαζί τους κάποιες αποσκευές. Όμως αυτοί στέκονταν εκεί, μετά από όλονύκτια «διασκέδαση», μή αποφασίζοντας νά επανέλθουν στίς πατρικές τους οίκες! Αυτά βλέπουν οί της γενιάς μου, μεσήλικες πλέον ή μάλλον τό τελευταίο τέταρτο του βίου διανύοντες, καί έλεεινολογούν τή νεολαία. Οί θύτες έλεεινολογούν τά θύματά τους!

Περάσαμε αρκετά δύσκολα παιδικά χρόνια, όμως μάς φύλαξε ό Θεός από τή φρίκη του πολέμου πού γεύτηκαν οί γονείς μας μαζί μέ ανείπωτες άλλες δυσκολίες. Σχηματίσαμε όμως ψευδή εικόνα των περί τόν βίο. Έκείνοι μέ κόπους καί θυσίες κατόρθωσαν νά ξαναστηθούν στά πόδια τους καί νά χύσουν ιδρώτα καί αίμα γιά τήν ανόρθωση τής πατρίδας. Έμεϊς εντούτοις πιστέψαμε ότι όλα αυτά πού μάς κληροδότησαν έγιναν χωρίς κόπο καί μόχθο. Τώρα ήταν αρκετά όχι μόνο γιά μάς, αλλά καί γιά τά παιδιά μας! Κυρίαρχο σύνθημά μας στίς δεκα-

ετίες 1960 καί 1970: Τά παιδιά μας νά μήν περάσουν αυτά πού περάσαμε έμεϊς. Καί τί είχαμε περάσει μή έχοντας τήν εμπειρία του πολέμου καί ιδίως του εμφυλίου πολέμου; Περάσαμε τή φτώχεια, πού μάς βοήθησε νά παλέψουμε στή ζωή, νά δημιουργήσουμε, νά αποκατασταθούμε. Αυτή τή φτώχεια, τήν εύλογημένη ως ένα βαθμό, καταφρονήσαμε όσο τίποτε άλλο. Άλλωστε ιδεολογίες καί πολιτικά συστήματα αναλώθηκαν στό νά καλλιεργήσουν στον λαό μας τό δυτικό πρότυπο του ατομικού συμφέροντος καί του καταναλωτισμού.

Όρμήσαμε πρός τήν κατάκτηση του βίου αποθέτοντας τίς φρόνιμες συμβουλές των άγραμμάτων εν πολλοίς γονέων μας, καθώς έμεϊς, γραμματισμένοι ως επί τό πλεϊστον καί μάλιστα αρκετοί μέ πανεπιστημιακά πτυχία, μάθαμε πολλά πού αυτοί κατά τρόπο θλιβερό άγνοούσαν. Μάθαμε πρώτα καί καλύτερα ότι είναι εύκολο νά ζούμε καλά χωρίς πολλή εργασία. Τό τραγικότερο είναι ότι δέν διδάξαμε στά παιδιά μας τήν εύλογημένη εργασία! Αυτά δέν έπρεπε νά κουρασούν διόλου. Άρχισαμε νά σπαταλούμε, καθώς τά πάντα συνέβαλλαν στήν επίπλαστη εύμάρεια, καί διδάξαμε στά παιδιά μας

τή σπατάλη. Ὑστερα ἦρθε βοηθός στή διαφθορά ἡ Ἐκπαίδευση.

Ἡ ἀρχή τῆς ἡσσοнос προσπαθείας εἶναι πλέον κυρίαρχο δόγμα τῆς ἀντιαυταρχικῆς λεγομένης ἐκπαίδευσης. Σχεδόν ὅλοι ἔγιναν ἄριστοι καί διαγκωνίζονται γιά τή θέση τοῦ σημαιοφόρου. Ἐλάχιστοι βαθμολογοῦνται κάτω ἀπό τή βάση, ἀκόμη καί ὅταν παραδίδουν στό διαγώνισμα «λευκή κόλλα»! Ὅλοι ἔχουν τό δικαίωμα νά προχωρήσουν σέ ἀνώτατες σπουδές, ἀκόμη καί ἂν ἡ εἰκόνα τῶν γραπτῶν τους στίς εἰσαγωγικές ἐξετάσεις εἶναι ἀποκαρδιωτική! Ἡ Πολιτεία ἱδρυσε πλῆθος ἰδρυμάτων, τά ὅποια παρέχουν στούς γονεῖς τήν ψευδαίσθηση τῆς κοινωνικῆς καταξίωσης ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῶν τέκνων τους καί στά τέκνα τίτλο χωρίς ἀντίκρισμα στήν ἀγορά ἐργασίας, ἡ ὁποία ξεπερνᾷ στήν ἀγριότητα τή ζούγκλα! Στά ἀνώτατα ἰδρύματα οἱ φοιτητές δέν δέχονται οὐδεμία πίεση καί ἐκ τούτου βρίσκουν ἄκρως ἐπιφέλες νά παρατείνουν τή διάρκεια τῶν σπουδῶν τους «τοῖς κείνων (γονέων) χρήμασιν τρεφόμενοι» καί διδασκόμενοι τά δικαιώματά τους καί μόνο, ποτέ τά καθήκοντα, ἐνῶ κηρύσσεται στή διαπασῶν ἀπό τίς σειρήνες τῶν δημαγωγῶν ἡ πρῶιμη ὠριμότητα τῶν νέων!

Ἀνακάλυψη τῶν νέων κατὰ τίς τελευταῖες δεκαετίες εἶναι ἡ νυχτερινή ζωή! Συνάντησα κάποτε πρωινή ὥρα πονεμένο ἀγρότη στό κτῆμα του. Μόλις εἶχε χαιρετήσει τά «μορφωμένα» τέκνα του πού ἐπέστρεφαν ἀπό τήν ὀλονύκτια «διασκέδαση». Θά τά ξανασυναντοῦσε ἐπιστρέφοντας ἀπό τό χωράφι, «σενιαρισμένα» καί μέ ἀπλωμένο τό χέρι γιά τή λήψη χρημάτων ὄχι γιά τόν ἐπιούσιο ἄρτο, ἀλλά γιά τό ὀλονύκτιο ποτό, συνήθως εἰσαγωγῆς. Ποιός εὐθύνεται περισσότερο; Ὁ ἀναισχύντως ἀπαιτητικός γιός ἢ ὁ ἐνδοτικός πατέρας;

Τό ὄραμα τῆς γενιάς μας ἦταν νά ἀπο-

σπαστοῦν πλήρως τά τέκνα μας ἀπό τήν πρωτογενῆ παραγωγή καί νά στραφοῦν πρὸς τή δευτερογενῆ ἢ, ἀκόμη καλύτερα, πρὸς τήν τριτογενῆ, νά γίνει ἡ χώρα μας χώρα παροχῆς ὑπηρεσιῶν! Τό ἐργασιακό σύστημα κατὰ βάσιν ἔχει ἀνάγκη ἀπό μικρό ποσοστό τῶν ἐχόντων πανεπιστημιακό τίτλο. Οἱ λοιποὶ εἶναι καταδικασμένοι. Οἱ τολμηροὶ ἐξέρχονται πρὸς ἀναζήτηση ἐργασίας ἀνάλογης τῶν προσόντων τους ἐκτός χώρας. Εἶναι αὐτοὶ πού σήμερα ἐξαναγκάζουν, μέ τίς ἱκανότητές τους, πολίτες ἄλλων χωρῶν νά μιλοῦν μέ σεβασμό γιά τή χώρα μας καί τούς κατοίκους της!

Οἱ νέοι διαπαιδαγωγήθηκαν νά καταναλώνουν πρὶν ἀκόμη παράξουν τό ὅτιδήποτε. Πρόβατα δέν βόσκησαν, κτήματα δέν τσάπισαν, στό ἐμπορικό κατάστημα δέν κουβάλησαν τό ἐλάχιστο φορτίο. Καί τώρα ἔχουν τήν ἀνάγκη στηρίγματος γιά νά διεκπεραιώσουν ἀπλή ἐργασία φορολογικῆς ἢ ἀσφαλιστικῆς φύσεως! Τό πλέον θλιβερό ὅμως εἶναι ὅτι δέν ἔχουν πλέον ὄραμα. Αἰσθάνονται, καί δικαίως, ὅτι οἱ πάντες τούς ἔχουν προδώσει. Ὅχι μόνο οἱ δημαγωγοὶ πολιτικοί, οἱ ὁποῖοι μάταια ἐπιχειροῦν νά καθυποτάξουν τό τέρας τῆς ἀνεργίας μέ γελοῖα προγράμματα δήθεν ἀπασχόλησης μικρῆς διάρκειας. Τούς πρόδωσαν ἀκόμη καί οἱ γονεῖς τους, ἐπειδὴ μέ τήν πλήρη ἐγνῶσιν «ἀγάπη» τους τούς ἐμπόδισαν νά μάθουν τή ζωή. Καί φαντάζουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ νέοι εὐνοημένοι ἔναντι τῶν ἄλλων «κατὰ πολὺ περισσότερων», πού θά ἦταν συνηλικιώτες τους, ἂν οἱ γονεῖς τους τούς ἐπέτρεπαν νά δοῦν τό φῶς τῆς ἡμέρας. Γιά ποιόν παιδοκτόνο νά θρηνήσουμε περισσότερο; Γιά κεῖνον πού φονεύει τό σῶμα ἢ τόν ἄλλο πού στραγγαλίζει τήν ψυχή;

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

Ὁ διωγμός τῶν Χριστιανῶν στή Μέση Ἀνατολή

«Δέν πιστεύω σ' αὐτές τίς δύο λέξεις "ἀνθρώπινα δικαιώματα". Δέν ὑπάρχουν ἀνθρώπινα δικαιώματα ἐδῶ. Στίς χῶρες τῆς Δύσης ὑπάρχουν δικαιώματα γιά τά ζῶα. Στήν Αὐστραλία φροντίζουν τά βατράχια... Κοιτάξτε μας ὡς βατράχους, θά τό δεχτοῦμε. Ἀπλῶς προστατέψτε μας, ὥστε νά μείνουμε στή γῆ μας», εἶναι τά δραματικά λόγια, ἡ κραυγή ἀγωνίας ἐνός ὀρθόδοξου ιερέα στή Μοσούλη. Ἐκφράζει τήν κατάσταση πού ἐπικρατεῖ στή Μέση Ἀνατολή γιά τούς Χριστιανούς.

«Ἀλλάξτε πίστη, πληρῶστε ἥ θά πεθάνετε», ἦταν ἡ «ἐπιλογή» πού ἔδωσε πρίν ἀπό πέντε χρόνια, ἡ τρομοκρατική ὀργάνωση «Ἰσλαμικό κράτος» (ISIS) στούς Χριστιανούς τῆς Μοσούλης. Στή συνέχεια, ὁ ISIS σημάδεψε τά χριστιανικά σπίτια μέ ἓνα ἀραβικό γράμμα. Οἱ Χριστιανοί συχνά δέν εἶχαν ἄλλη ἐπιλογή ἀπό τό νά φύγουν ἀπό τήν πόλη πού εἶχε φιλοξενήσει τούς Χριστιανούς γιά 1.700 χρόνια.

Δύο χρόνια πρίν (2017), ὁ ISIS νικήθηκε στή Μοσούλη. Πρίν ἀπό τήν εἰσβολή τοῦ ISIS, ὑπῆρχαν πάνω ἀπό 15.000 χριστιανοί ἐκεῖ. Τόν Ἰούλιο τοῦ 2019 ἀνθρωπιστικές ὀργανώσεις ἀποκάλυπταν ὅτι μόλις 40 Χριστιανοί ἔχουν ἐπιστρέψει. Μόνο στή Μοσούλη 45 ἐκκλησίες καταστράφηκαν ἢ ὑπέστησαν βανδαλισμούς. Καμία δέν ἔμεινε ἀνέπαφη.

«Ἡ Διεθνής Ἑνωση Προστασίας τῆς φύσης ἔχει ἀρκετές κατηγορίες γιά νά καθορίσει τόν κίνδυνο ἐξαφάνισης πού ἀντιμετωπίζουν σήμερα διάφορα εἶδη», γράφει ὁ Benedict Kiely, ὁ ὁποῖος βοηθᾷ τούς διωκόμενους Χριστιανούς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. «Χρησιμοποιώντας ἓνα ποσοστό μείωσης τοῦ πληθυσμοῦ, οἱ κατηγορίες κυμαίνονται ἀπό εὐάλωτα εἶδη (μείωση 30-50%), κρισίμως κινδυνεύοντα (80-90%) καί τελικά ἐξαφανισμένα. Ὑπολογισμοί ὅτι οἱ Χριστιανοί μέ ποσοστό 83% ἀνήκουν στά κρισίμως κινδυνεύοντα εἶδη».

Γυρεύοντας τήν ἀλήθεια

Όλοι μας ψάχνουμε γιά 'κεῖνο τ' ἀστέρι
πού δά μᾶς φέρει κοντά στόν Χριστό...
Μήπως τό εἶδαμε μικρά παιδιά,
πηγαίνοντας Χριστούγεννα στήν ἐκκλησιά;

Άλλοι τό φύλαξαν μέσ στήν καρδιά τους,
σάν μιά γλυκειά, οὐράνια ἀνταύγεια,
ἄλλοι τό ἀπόδιωξαν στους δρόμους τῆς πλάνης
φάσματα κυνηγώντας στά σκοτάδια,
ἄλλοι διέσχισαν βουνά καί λαγκάδια
κι ἄλλοι ἀνέβηκαν, ἀσκητές, σ' ἐρημιές,
γιά νά βροῦνε τή λάμψη του
μέ νηστεῖες, ἀγρύπνιες, προσευχές...

Κι οἱ ἀρνητές, κι ἄς τό κρύβουν,
γιά ἓνα φῶς πῶς διψᾶνε κι αὐτοί
κουρασμένοι στό διάβα τους μέ καημό ὁμολογᾶνε:
«Ήταν φῶτα, χίλια φῶτα, μά δέν ἦτανε τό φῶς...».

Όλοι ψάχνουν γιά 'κεῖνο τ' ἀστέρι
πού δά φέρει τό βῆμα τους κοντά στόν Χριστό
δά 'ναι ἡ πίστη ἡ ἀσάλευτη, ἡ ἐλπίδα πού χαίρει
ἡ ἀγάπη πού τό ἄγγελμα τό χαρμόσυνο στέλνει,
θλίψεις δά 'ναι ἀβάσταχτες στό καμίνι τοῦ πόνου
πού ὁδηγοῦν σέ ἀνάσταση τίς ψυχές πού ὑπομένουν,
οἱ ἀγῶνες γιά λύτρωση ἀδελφῶν ἐλαχίστων;

Τό Εὐαγγέλιο κρατώντας τοῦ Χριστοῦ μας στό χέρι,
δά τό δοῦμε τό ἀνέσπερο, τό θεόσταλτο ἀστέρι.

Ἰωάννης Πατσώνης

Ἰησοῦς καί Ἐμμανουήλ

Ἀγαπητά μου ἀδελφια, στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα σήμερα, Κυριακή πρό τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀκούσαμε μιά σειρά ὀνομάτων -ἄνδρες διαφόρων προελεύσεων ἀλλά καί μερικές γυναῖκες- τῇ λεγομένη γενεαλογίᾳ τοῦ Χριστοῦ (βλ. Μθ 1,1-25). Τό καθένα ἔχει τήν ἱστορία του καί, ἂν εἶχαμε χρόνο νά μελετήσουμε τήν ἱστορία ὅλων αὐτῶν τῶν ὀνομάτων, θά μαθαίναμε μεγάλα μαθήματα, θά διδασκόμασταν μεγάλα διδάγματα. Καί θά μαθαίναμε κυρίως δύο μεγάλα καί σπουδαῖα γιά τή ζωή μας: τήν πίστη καί τή μετάνοια. Καί αὐτά τά δύο ἐνωμένα στήν ὑποταγή στόν Θεό, στήν ἔνταξη τῶν ἀνθρώπων στό σχέδιο τοῦ Θεοῦ.

Ἀφήνω τό πλῆθος τῶν ὀνομάτων καί καταλήγω σέ δύο ὀνόματα. Καί τά δύο αὐτά ὀνόματα εἶναι ἐνός καί τοῦ αὐτοῦ προσώπου. Εἶναι δύο ὀνόματα πού ἀνήκουν στόν Κύριό μας Ἰησοῦν Χριστόν, στό νεογέννητο βρέφος. Στό βρέφος πού εἶναι ὁ πρό αἰώνων Θεός: τό ἕνα ὄνομα εἶναι Ἰησοῦς καί τό ἄλλο Ἐμμανουήλ. Ὅλοι μας μικροί καί μεγάλοι γνωρίζουμε τά ὀνόματα αὐτά. Καί ὅμως, ἐάν περισσότερο μελετήσουμε τό θέμα, θά δοῦμε ὅτι δέν τά γνωρίζουμε καλά, διότι γνώση δέν εἶναι νά λέμε ἀπλῶς τό ὄνομα Ἰησοῦς ἢ τό ὄνομα Ἐμμανουήλ· εἶναι νά ζοῦμε μέσα στήν ὑπαρξή μας τήν παρουσία του, τήν κυριαρχία του, νά ζοῦμε στή ζωή μας τή ζωή του. Διότι Ἰησοῦς καί Ἐμμανουήλ σημαίνει αὐτό, ὅτι ὁ Κύριος ἦλθε νά μᾶς δώσει τή ζωή

του γιά νά γίνει ζωή μας.

Μπορεῖ πολλοί νά καλλιεργοῦν τή μονολόγιστη εὐχή, καί εἶναι ἅγια αὐτή ἡ καλλιέργεια. Ἀλλά πολλές φορές τυπικά λέμε τό ὄνομα Ἰησοῦς χωρίς νά ἔχει κανένα ἀντίκρισμα, διότι δέν μελετοῦμε τό θέμα. Μέ τή μελέτη ὁ πιστός ὅλο καί περισσότερο ἐμβαθύνει, ὅλο καί περισσότερο συνδέεται μέ τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅλο καί περισσότερο συνδέεται ἡ ἱστορία μας μέ τήν ἱστορία του καί ἡ ζωή μας μέ τή ζωή του. Ἔτσι ὅλο καί περισσότερο θά νιώθουμε ὅτι δέν ἔχουμε θέλημα, διότι τό θέλημά μας πλέον εἶναι τό θέλημα τοῦ Ἰησοῦ, τό φρόνημά μας τό φρόνημα τοῦ Ἰησοῦ καί τά σχέδιά μας τά σχέδια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὡρες θά χρειαζόμουν γιά νά ἐμβαθύνω μαζί σας στό νόημα τοῦ μεγάλου ὀνόματος Ἰησοῦς. Φθάνει ὅμως ἐκεῖνο πού λέγει ὁ εὐαγγελιστής Ματθαῖος ἐρμηνεύοντάς το. Τό ὄνομα Ἰησοῦς τό ἔφεραν καί ἄλλοι: ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυή, ὁ Ἰησοῦς ὁ πρῶτος ἀρχιερέας μετά τή βαβυλώνιο ἀιχμαλωσία. Ἀλλά γιά ὅλους τούς ἄλλους Ἰησοῦς σημαίνει «ὁ Γιαχβέ σώζει». Ὁ Ματθαῖος ὅμως γράφει· «Καί καλέσεις τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» καί δέν λέγει «ὁ Γιαχβέ θά σώσει», ἀλλά «αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν» (Μθ 1,21). Ἔτσι Ἰησοῦς σημαίνει θεοσωτήρ. Καί ἐρωτῶ τήν καρδιά μου, ἀδελφια μου, κι ἐσεῖς τήν καρδιά σας: Ποιό εἶναι τό μεγαλύτερο θέμα, τό πιό ἐπείγον, τό πιό

καυτό στή ζωή μου; Ποιό είναι; Είναι ή λύτρωσή μου από τήν ἁμαρτία. Ὁ ναυαγός θέλει τόν ναυαγοσώστη, αὐτός πού καίγεται τόν πυροσβέστη καί αὐτός πού χαροπαλεύει καί ξεψυχάει θέλει τόν λυτρωτή, τόν ἐλευθερωτή. Νά, λοιπόν, ὁ σωτήρας. Είναι αὐτός πού μᾶς σώζει ἀπό τό μεγαλύτερο κακό, ἀπό τή φοβερότερη τυραννία, ἀπό τό καθεστῶς τοῦ σατανᾶ, ἀπό τήν ἁμαρτία καί τό κράτος της, τή φθορά καί τόν θάνατο. Ἰησοῦς λοιπόν, ὄνομα γλυκύ, γλυκύτατο, «εἶναι ὁ Θεός πού ἔγινε ἄνθρωπος γιά νά μέ σώσει».

Τό δεύτερο ὄνομα τοῦ Κυρίου μας εἶναι Ἑμμανουήλ. Σήμερα κανένας δέν ὀνομάζεται Ἰησοῦς. Ἀπό τότε πού ὁ Χριστός ἔχει τό ὄνομα Ἰησοῦς κανένας δέν λέγεται Ἰησοῦς. Τό ὄνομα ὅμως Ἑμμανουήλ πολλοί τό ἔχουν. Τό Ἑμμανουήλ ἦταν τό δεύτερο ὄνομα, τό παρατσούκλι. Ἑμμανουήλ σημαίνει «ὁ Θεός μαζί μας». Καί δεύτερο ἐρώτημα στήν καρδιά μου: Καλά, εἶμαι ἀπαλλαγμένος ἀπό τήν ἁμαρτία, λυτρωμένος ἀπό τό κακό. Πολύ ὥραϊα ὅλα. Ἀλλά εἶμαι μόνος. Τί τρομερό ἡ μοναξιά! Καί σήμερα μέσα στήν πολυκοσμία ἡ μοναξιά εἶναι τό φοβερότερο πράγμα. Ὅμως ὁ Ἑμμανουήλ εἶναι ὅχι μόνο ὁ λυτρωτής μου, πού μέ λυτρώνει, ἀλλά εἶναι καί ὁ σύντροφός μου, πού μοῦ χαρίζει τήν πιό γλυκεῖα συντροφιά. «Συντροφιά μέ τόν Χριστό λαχτάρησα νά ζήσω, ὥσπου νᾶθρεῖ ἡ στερνή στιγμή νά ξεψυχήσω», λέει ὁ ποιητής. Δέν ὑπάρχει γλυκύτερο πράγμα ἀπό τή συντροφιά μέ τόν Χριστό. Παράδεισος τί εἶναι; Συντροφιά μέ τόν Χριστό. Λέγει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος: «Ἄν πάω στόν παράδεισο, θά ζητήσω τόν Χριστό. Αὐτόν λαχταρῶ νά δῶ. Ἄν δέν εἶναι ἐκεῖ καί μοῦ ποῦν ὅτι εἶναι στήν κόλαση, θά πῶ “γρήγορα νά μέ πᾶτε στήν κόλαση”». Ἡ κόλαση μέ τόν Χριστό γίνεται παράδεισος. Ὁ παράδεισος χωρίς τόν Χριστό εἶναι κόλαση. Αὐτόν τόν Χριστό μπορούμε νά τόν ἔχουμε ἀπό ὁῦν, ἀπό αὐτή τή ζωή, ἀδελφία μου, νά ζοῦμε ἀπό ὁῦν τόν παράδεισο, νά ἀπολαμβάνουμε ἀπό ὁῦν τήν αἰώνια ζωή, γιά νά συνεχισθεῖ ἀπό ὁῦν ἡ αἰώνια ζωή καί εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Γι' αὐτό λοιπόν καταλήγω: Θά γιορτάσουμε Χριστούγεννα μέ Χριστό ἢ χωρίς Χριστό; Καί πῶς θά κάνουμε Χριστούγεννα μέ τόν Χριστό; Ὅχι μέ τά φαγητά καί μέ τά στολίδια, ἀλλά μέ μετάνοια καί Ἐξομολόγηση καί θεία Κοινωνία. Ἴσως κι ἐδῶ μέσα στό ἐκκλησίασμα ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού ἔχουν χρόνια νά ἐξομολογηθοῦν. Μήπως ἔφθασε ἡ στιγμή νά ἐξομολογηθεῖτε φέτος, νά κοινωνήσετε; Ἀλλά καί ὅσοι ἐξομολογούμαστε πάλι νά ἐξομολογηθοῦμε, ὥστε μέ τήν ἐτοιμασία αὐτή νά κοινωνήσουμε τό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί εἰς ζωὴν αἰώνιον». «Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν», ἐφόσον ὁ Ἰησοῦς μᾶς λυτρώνει ἀπό τήν ἁμαρτία, καί «εἰς ζωὴν αἰώνιον» καί χαράν αἰώνιον, διότι ὁ Ἑμμανουήλ εἶναι ἡ αἰώνια συντροφιά μας.

Στ. Ν. Σάκκος

Κυριακή 24/12/2006, ἰ. ν. Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος, Φῖλυρο

Ίστορικές μνήμες

Τά σιωπηλά Χριστούγεννα του «Παπανικολή»

Ἄν βρεθείς στὸν Πειραιᾶ, μπροστὰ στὸ ναυτικὸ μουσεῖο, θὰ δεῖς μιὰ παλιὰ γέφυρα ἱστορικῷ ὑποβρυχίου. Θὰ διαβάσεις τὸ ὄνομά του: «Παπανικολῆς». Φέρει τὸ ὄνομα τοῦ ἀτρόμητου ψαριανοῦ πυρπολητῆ τοῦ 1821, Δημητρίου Παπανικολῆ. Εἶναι τὸ ἐνδοξότερο ἐλληνικὸ ὑποβρύχιο, πού ἔδρασε λαμπρά στὸν Β΄ παγκόσμιο πόλεμο. Ἀπέδειξε περίτρανα πὼς οἱ Ἕλληνες μέ τὴν ἀξιοσύνη καὶ τὴ μαχητικότητά τους κατάφεραν νὰ συντρίψουν τὸν μῦθο τοῦ ἀήττητου ἰταλικῷ στόλου.

Πρῶτος κυβερνήτης τοῦ θρυλικῷ «Παπανικολῆ» εἶναι ὁ πλωτάρχης Μιλτιάδης Ἰατρίδης ἀπὸ τὸ Σοφικὸ Κορινθίας, ἄνθρωπος ἀσυναγώνιστος στὶς θάλασσες, ἔμπειρος στὸν ὑποβρυχιακὸ πόλεμο. Ὁ «Παπανικολῆς» μέ τὸν ἱκανὸ πλωτάρχη του καὶ τοὺς τριάντα λεβέντες ἄντρες τοῦ πληρώματός του «βάζει πλώρη γιὰ τὴν Ἱστορία», ὅπως χαρακτηριστικά λέχθηκε, γράφοντας σελίδες δόξας στὶς μάχες τοῦ νεροῦ.

19 Δεκεμβρίου 1940. Ξεκινᾷ ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα ὁ «Παπανικολῆς» γιὰ περιπολία στὴν Ἀδριατικὴ θάλασσα. Εἶναι τὸ πρῶτο ἐλληνικὸ ὑποβρύχιο πού διανύει τὸν Τάραντα. Πρέπει πάση θυσίᾳ νὰ σταματήσει τὸν ἀνεφοδιασμὸ τοῦ ἰταλικῷ στρατοῦ στὸ λιμάνι τοῦ Αὐλώνα. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ναῦτες του, ὁ Ν. Τασιάκος, διηγεῖται:

«Ἐτοιμαστήκαμε γιὰ μάχη. Ὁ κυβερ-

νήτης μᾶς λέει: “Μήπως θέλει κανένας νὰ μείνει ἔξω;” Ἐχει μᾶνα, γυναῖκα, παιδιά. Νὰ τὸ δηλώσει. Δέν εἶναι ντροπὴ. Δέν θὰ θεωρηθεῖ δειλός”. Κανένας. Μᾶς διακατεῖχαν συναισθήματα ὀργῆς καὶ χαρᾶς. Ὀργῆς, γιὰτὶ μᾶς τορπίλισαν τὴν “Ἑλλή”. Χαρᾶς, γιὰτὶ σκοπεύαμε νὰ τοὺς πετάξουμε στὴ θάλασσα, ὅπως κι ἔγινε».

22 Δεκεμβρίου. Ὁ «Παπανικολῆς» μέ τὸν ἀνύσταχτο κυβερνήτη του συλλαμβάνει στὶς ἰταλοκρατούμενες ἄλβανικὲς ἀκτές ἰταλικὸ ἱστιοφόρο. Ἀνακαλύπτει θησαυρὸ σπάνιο: ἀπόρρητα ἔγγραφα τοῦ ἰταλικῷ ναυτικῷ. Τοὺς πληροφοροῦν πὼς στὸ λιμάνι τοῦ Αὐλώνα, σταθμὸ ἀνεφοδιασμοῦ τῶν Ἱταλῶν, θὰ κάνει τὴν ἐντυπωσιακὴ της ἐμφάνιση, σέ σύντομο χρονικὸ διάστημα, μεγάλη ἰταλικὴ νηοπομπή.

Ὁ θαλασσόλυκος πλωτάρχης κι ὅλο τὸ πλήρωμά του καρτεροῦν γύρω ἀπὸ τὸ λιμάνι τὰ ἐχθρικά πολεμικά. Δύο μέρες μετὰ, προβάλλει ἡ νηοπομπὴ στὸν ὀρίζοντα. Ποῦ νὰ φανταστεῖ τὸ καρτέρι θανάτου πού τῆς ἔχει στηθεῖ! Δύο τορπίλες ἐκτοξεύει ὁ «Παπανικολῆς» καὶ βυθίζει στὰ στενά τοῦ Ὁτράντο δύο ὀπλιταγωγὰ. Εἰκοσιπέντε χιλιάδες τόνοι ὅπλα καὶ πολεμοφόδια, πού προορίζονταν νὰ ἐνισχύσουν τίς ἰταλικὲς μονάδες στὸ μέτωπο, βουλιάζουν στὸν πάτο τῆς Ἀδριατικῆς. Τὸ ἐλληνικὸ ὑποβρύχιο ἔχει πετύχει μιὰ ἀπίθανη στρατηγικὴ νίκη.

Οἱ Ἴταλοί παλεύουν πεισματικά νά τό βυθίσουν. Τό κυνηγοῦν διαρκῶς, ἐκτοξεύοντας 85 βόμβες βυθοῦ. Ἀστοχοῦν ὅλες.

Οἱ ὧρες γιά τό ἐλληνικό ὑποβρύχιο εἶναι κρίσιμες. Τό πλήρωμά του ὅμως ἔχει τυφλή ἐμπιστοσύνη στόν ἱκανό πλωτάρχη του. Ὑπακούει λοιπόν στίς διαταγές του. Ποιός νά τοὺς τό ἔλεγε πῶς τέτοια χρονιά-ρα μέρα, 25 Δεκεμβρίου, θά περνοῦσαν σιωπηλοί στόν βυθό τῆς θάλασσας, κυνηγημένοι ἀπό τοὺς Ἴταλούς! Κι ὅσο τό ὑποβρύχιο παρέμενε στόν πυθμένα, τόσο ἔπρεπε ὅλοι τους νά κάνουν ἡσυχία, νά εἶναι μουγγοί. Ἡ οἰκονομία στό ὀξυγόνο ἦταν ἀπαραίτητη. Ἕνας ἀπό τό πλήρωμα καταθέτει τή ζωντανή μαρτυρία του:

«Ἀνήμερα Χριστοῦγεννα οἱ ἄντρες ἔγνεφαν τά “Χρόνια πολλά”, μιᾶς καί κανεῖς δέν ἔπρεπε νά μιλά. Ἦταν τά σιωπηλά Χριστοῦγεννα τοῦ “Παπανικολῆ”!».

Κι ἐκεῖ πού κουνοῦσαν τά κεφάλια τους, ἡ σκέψη πετοῦσε, ἡ καρδιά νοσταλγοῦσε, τό μάτι δάκρυζε. Τέτοια μεγάλη μέρα τῆς χριστιανοσύνης, μέρα εἰρήνης καί χαρᾶς, τοὺς βρίσκει μακριά ἀπό τοὺς δικούς τους, ἀπό τά παιδιά τους, δίχως ἐκκλησιά, δίχως λευτεριά, μέσ στήν ἀντάρα τοῦ πολέμου, μέ συντροφιά μόνο τό ὑγρό στοιχεῖο καί τό ἀπόκριμα τοῦ θανάτου. Κάθε δάκρυ καί μιᾶ εὐχή, κάθε δάκρυ καί μιᾶ προσευχή. Μά νικοῦσε τίς ἀτέλειωτες πονεμένες θύμησης καί θέρμαινε τήν καρδιά τους τό ἐπιτακτικό καθῆκον: «Ὅλα γιά τήν πατρίδα!».

Φτάνει ἐπιτέλους ἡ πολυπόθητη στιγμή πού σῶοι ἐπιστρέφουν. Οἱ σκηνές πού ἐκτυλίσσονται δύσκολα περιγράφονται:

«Ὅταν φτάσαμε στή βάση ὑποβρυχίων, οἱ σειρήνες ἀπ’ ὅλα τά καράβια δέν σταματοῦσαν. Ἡ μπάντα τοῦ Ναυτικοῦ ἔπαιζε συνέχεια. Σήκωσαν τόν κυβερνήτη στούς ὤ-

μους κι ἀπό τόν μόλο τόν πήγαν στό ναυπηγεῖο. Δέν μπορῶ νά σᾶς περιγράψω τί ἀκριβῶς αἰσθανόταν ὁ κόσμος! Τό ὠραιότερο ἦταν, ὅταν ἀκούσαμε τό ἀνακοινωθέν τῆς Ἱταλίας: “Εβυθίσθη, ἐβυθίσθη τό ἐλληνικό ὑποβρύχιο «Παπανικολῆς»”. Τότε ἐμεῖς σκάσαμε στά γέλια. Πήγαμε μ’ ἀπόφαση νά κερδίσουμε τόν ἀγώνα. Μιά γροθιά ἤμασταν ὅλοι».

Ὑστερα ἀπό τέτοιες νίκες, πῶς νά μήν προβιβαστεῖ ἄμεσα ὁ Ἰατρίδης σέ ἀντιπλοῖ-αρχο ἐπ’ ἀνδραγαθία καί νά μήν τοῦ ἀπονεμηθεῖ τό χρυσοῦν ἀριστεῖον ἀνδρείας!

Καί στά μαῦρα χρόνια τῆς γερμανικῆς Κατοχῆς ὁ θρυλικός «Παπανικολῆς» συνεχίζει ἀκάθεκτα τίς πολεμικές περιπολίες καί ἀποστολές του στή Μέση Ἀνατολή, κάτω ἀπό τίς διαταγές τῆς ἐξόριστης ἐλληνικῆς Κυβέρνησης. Εἶναι ὁ ἐφιάλτης τῶν θαλασσῶν, τό φάντασμα, ὁ σκοπευτής πού σκορπᾷ πανικό καί στέλνει στόν ὑγρό τάφο γερμανικά καί ἰταλικά ἱστιοφόρα. Τό ὑποβρύχιο ξαναζεῖ νέες δόξες, ξαναγράφει χρυσές ἐποποιίες.

Κι ἐμεῖς, ἡ εὐδαιμονιστική γενιά τοῦ 21ου αἰῶνα, πόσα δέν σᾶς χρωστοῦμε, τιμημένοι μας πρόγονοι! Τόσες θυσίες, τόσες κακοπάθειες, πού ξεπερνοῦν τή δική μας φιλόυλη σκέψη, πυροδοτοῦν τήν ὑπαρξή μας. Μᾶς κατακλύζουν αἰσθήματα εὐχαριστίας καί ἀπέραντης εὐγνωμοσύνης, ἀλλά συνάμα καί χρέους καί εὐθύνης μεγάλης.

Ἑλληνίς

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

«Ἡ Παρθένος σήμερον τόν ὑπερού-
σιον τίκει...» (Κοντάκιον τῆς ἐορτῆς)

Σκηνές από την τάξη

Ἡ δύναμη τῆς ταπείνωσης

-Εἶμαι δυνατότερός σου καί πρέπει νά τό παραδεχτεῖς! Ἔχω ἄλλωστε καί τό ὄνομα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἀκούω τόν Ἀλέξανδρο νά λέει στόν Νίκο μπαίνοντας στό Α2. Κυρία, πείτε καί σεις στόν Νίκο πόσο δυνατός ἦταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος!

-Ἄν τό κάνω, ἴσως νά μή σοῦ ἀρέσουν αὐτά πού θά ἀκούσεις, Ἀλέξανδρε, λέω αἰνιγματικά.

-Μά, κυρία! Ἐπειδή ἔχει τό ὄνομά του, δέν σημαίνει ὅτι εἶναι πιό δυνατός ἀπό μένα! διαμαρτύρεται ὁ Νίκος.

-Ἐχεις δίκιο, Νίκο. Ἄλλωστε οὔτε ὁ Μεγαλέξανδρος θά ἤθελε νά εἶναι δυνατότερός σου!

-Μά τί εἶναι αὐτά πού λέτε, κυρία; λέει ὁ Ἀλέξανδρος σχεδόν θυμωμένος καί ὅλοι μέ κοιτᾶνε τώρα μέ μεγάλο ἐνδιαφέρον.

-Ἄκου πού σοῦ λέω... Τό εἶχε γράψει στόν δάσκαλό του ὁ ἴδιος. Ἀλλά ἄς πάρουμε τά πράγματα ἀπό τήν ἀρχή. Ξέρετε ποιός ἦταν δάσκαλος τοῦ Ἀλεξάνδρου;

-Ὁ Ἀριστοτέλης ἀπό τά Στάγειρα!

-Μή βιάζεσαι... Ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε πολλούς παιδαγωγούς καί δασκάλους,

ἀφοῦ ἦταν γιός βασιλιά. Ἀρχικά, αὐτός πού εἶχε τήν εὐθύνη ὅλων ἦταν ὁ Λεωνίδας, ἓνας πολύ αὐστηρός δάσκαλος, συγγενής τῆς μητέρας του τῆς Ὀλυμπιάδας, πού τόν ἐκπαίδευσε στήν ἐγκράτεια, στή λιτότητα καί στήν ἀντοχή στίς κακουχίες. Ἀναφέρεται ὅτι ὅταν κάποτε ὁ Ἀλέξανδρος ἔριξε θυμίαμα σέ μία θυσία μέ τίς δύο του χουφτες, ὁ Λεωνίδας τόν μάλωσε καί τοῦ συνέστησε οἰκονομία, μιά καί δέν εἶχε κατακτήσει ἀκόμα κάποια χώρα πλούσια σέ σμύρνα καί λιβάνι. Ὁ Ἀλέξανδρος δέν τό ξέχασε ποτέ αὐτό καί ἀργότερα, ὅταν κατέκτησε τή Γάζα, ἔστειλε στόν δάσκαλό του πεντακόσια τάλαντα λιβάνι, περίπου δεκατρεῖς τόνους, καί ἑκατό τάλαντα σμύρνα, περίπου δυόμισι τόνους. «Σέ ἀνάμνηση τῆς ἐλπίδας μέ τήν ὁποία μέ εἶχατε ἐμπνεύσει στήν παιδική ἡλικία», τοῦ ἔγραφε, μαζί μέ τήν παραίνεση νά πάψει νά εἶναι φειδωλός ἀπέναντι στούς θεούς...

Ἐκεῖνος ὅμως πού καθόρισε τήν πορεία του ἦταν ὁ μέγας Ἀριστοτέλης. Ἀνέλαβε τή μόρφωση τοῦ δεκατριάχρονου τότε Ἀλεξάνδρου καί μιᾶς ὁμάδας νέων στό Ἱερό τῶν Νυμφῶν, στήν τοποθεσία Μίεζα, στούς πρόποδες τοῦ Βερμίου. Καί ὅπως γράφει ὁ Πλούταρχος καί ὁ Ἀρριανός: «Φαίνεται ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος δέν διδάχθηκε μόνο τήν Ἠθική καί τήν Πολιτική ἐπιστήμη, ἀλλά καί τίς ἀπόρρητες καί βα-

θύστερες διδασκαλίες πού τίς ἀποκαλοῦσαν ἀκροαματικές καί ἐποπτικές καί δέν τίς διέδιδαν σέ πολλούς». Ὑποτί, ὅταν κατά τήν ἐκστρατεία του ὁ Ἀλέξανδρος ἔμαθε πώς ὁ Ἀριστοτέλης εἶχε ἐκδώσει αὐτούς τούς λόγους, μέ τό ὄνομα «Μετά τά Φυσικά», τοῦ ἔγραψε: «Ὁ Ἀλέξανδρος χαιρετᾷ τόν Ἀριστοτέλη ἐλπίζοντας νά εἶναι καλά. Δέν ἔπραξες ὀρθά μέ τό νά ἐκδώσεις τούς ἀκροαματικούς λόγους, ἀφοῦ ἔτσι δέν θά διαφέρουμε ἐμεῖς ἀπό τούς ἄλλους, ἄν οἱ λόγοι μέ τούς ὁποίους μορφωθήκαμε γίνουν κοινοί σέ ὅλους. Γιατί ἐγώ προτιμῶ νά διαφέρω ἀπό τούς ἄλλους ὡς πρός τή μόρφωση παρά ὡς πρός τή δύναμη. Νά εἶσαι καλά».

Θά εἶχαμε πολλά ἀκόμα νά ποῦμε γιά τόν Ἀλέξανδρο καί τόν δάσκαλό του, ἀλλά ἄς σταθοῦμε σ' αὐτά τά λόγια τοῦ Ἀλεξάνδρου: «Προτιμῶ νά διαφέρω ὡς πρός τή μόρφωση, παρά ὡς πρός τή δύναμη», ἔγραψε ὁ Ἀλέξανδρος. Καί σᾶς ρωτῶ: Ἐσεῖς ὡς πρός τί θέλετε νά διαφέρετε; Πόσο ψηλά στοχεύετε; Στήν ἐπίδειξη τῆς δύναμης ἢ στήν κατάκτηση τῆς σοφίας; Στήν ἀπόκτηση τῆς γνώσης ἢ στήν ἐπιδίωξη τῆς ἀρετῆς, τῆς ἀληθινῆς μόρφωσης;

-Κυρία, οἱ δυνατοί κερδίζουν στή ζωή! Καί δύναμη σήμερα δίνει τό χρῆμα καί κάποια σπουδαία θέση!

-Ἐγώ θά σᾶς μιλήσω γιά μία ἄλλη δύναμη σήμερα. Σέ λίγες μέρες θά προβάλλει μπροστά μας ἕνα μοναδικό γεγονός, πού χώρισε τήν ἀνθρώπινη ἱστορία στή μέση, ἢ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Γιά σκεφτεῖτε... Πῶς ἦρθε ὁ Χριστός στή γῆ;

-Ἀδύναμο, μικρό βρέφος.

-Ναί, παιδιά. Ὁ Χριστός ἦρθε ἀνάμεσά μας ὄχι σάν δυνατός βασιλιάς, ἀλλά σάν ἕνα μικρό βρέφος. Ὅχι μέ ἀστραπές καί βροντές, ἀλλά σιωπηλά καί ἀθέατα.

-Κυρία, γιατί ἦρθε τόσο ταπεινά ὁ Θεός στή γῆ; Δέν μπορῶ νά τό καταλάβω, παρατηρεῖ ἡ Ἄννα.

-Αὐτή του ἡ ἀδυναμία καί ἡ ταπείνωση εἶναι παράξενη γιά τόν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου, Ἄννα. Ὁ μέγας Θεός καταδέχεται νά γεννηθεῖ τόσο ἀδύναμος γιά νά μᾶς διδάξει ἀπό τήν πρώτη στιγμή τή δύναμη... τῆς ταπείνωσης.

-Ἐχει δηλαδή, κυρία, δύναμη ἡ ταπείνωση;

-Ναί, Ἄννα μου... Ὁ ταπεινός ἄνθρωπος εἶναι ὁ πῶς δυνατός, γιατί τολμάει τό ἀκατόρθωτο, αὐτό πού ἀρνοῦνται οἱ πολλοί.

-Κυρία, σήμερα ὅλοι ἐπιθυμοῦν νά προβληθοῦν, νά φτάσουν ψηλά, νά κατακτήσουν κάποια θέση. Καί δέν διστάζουν, προκειμένου νά τό πετύχουν αὐτό, νά ποδοπατήσουν τούς γύρω τους, παρατηρεῖ τώρα ἡ Σοφία.

-Ἐτσι εἶναι. Ἐλάχιστοι ἔχουν τή δύναμη νά προσφερθοῦν, νά θυσιαστοῦν, νά γίνουν οἱ ἴδιοι τό σκαλοπάτι γιά νά ἀνέβει ὁ διπλάνος τους. Μά αὐτοί, οἱ γνήσια ταπεινοί καί ἴσως περιφρονημένοι ἀπό τόν κόσμο, εἶναι οἱ ἀληθινά εὐτυχεῖς καί οἱ δυνατοί τῆς ζωῆς!

-Πολύ περίεργο, κυρία... νά εἶσαι κάτω ἀπό ὅλους καί νά εἶσαι ὁ πῶς δυνατός!

-Ναί, Σοφία μου, γιατί ἡ ταπείνωση εἶναι παιδί τῆς ἀγάπης, τῆς μεγαλύτερης δύναμης πάνω στή γῆ, ἀφοῦ ὁ Θεός μας εἶναι ἡ σαρκομένη Ἀγάπη! Ἄν μπορέσουμε νά καταλάβουμε αὐτή τήν ἀλήθεια, θά ζοῦμε διαρκῶς μέσα μας Χριστοῦ-γέννα. Ἐσύ τώρα Ἀλέξανδρε, τί διαλέγεις;

-Αὐτό πού ἤθελα πάντα, κυρία! Νά εἶμαι ὁ πῶς δυνατός... ἀλλά μέ ἄλλη σημασία τώρα!

M.E.X.

«Ἦαί ἐνὶ γῆς εἰρήνη»;

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία», ἀντιλήσαν τὰ βουνά τῆς Βηθλεέμ τὴ νύχτα πού γεννήθηκε ὁ Χριστός. Ἐψαλαν οἱ ἄγγελοι, δοξολόγησαν τὸν Θεό καὶ ἀνῆγγειλαν στοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἔρχεται ἡ εἰρήνη στὴ γῆ.

Ποιὰ εἰρήνη, ὅμως, ἐννοοῦσαν οἱ ἄγγελοι; Εὐλογα προβληματίζεται ἓνας δοκιμιογράφος: «Ἡ ἔχει πραγματοποιεῖ ἡ ἐπαγγελία τῆς ἐπὶ γῆς εἰρήνης καὶ τότε σωστά λεγόμαστε χριστιανοί... ἢ δὲν τηρήθηκε ἡ ἐπαγγελία, καὶ τότε κάποιος εἶναι ὑπόλογος στοῦ πρόσωπο τοῦ Αἰώνιου: οἱ ἄγγελοι ἢ οἱ ἄνθρωποι».

Δὲν θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ἀντιλέξει, ἀφοῦ ἡ ἱστορική πραγματικότητα ἀδιάφυστα ἀποδεικνύει ὅτι ἐδῶ καὶ 2.000 χρόνια ἐπικράτησης τοῦ Χριστιανισμοῦ ὄχι μόνο ἐπὶ γῆς εἰρήνη δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ ὁ κόσμος ἔγινε ἓνα ἀπέραντο σφαγεῖο. Ὁ Ἰβάν Μπλόχ -τοῦ ἀπονεμήθηκε τὸ Νόμπελ Εἰρήνης τὸ 1901- εἶχε ὑπολογίσει πὼς στὰ περίπου 3.400 χρόνια ἱστορίας εἰρήνη κυριάρχησε στὰ 240 καὶ πολεμικὲς συρράξεις στὰ 3.260. Νὰ προσθέσουμε στὸν ὑπολογισμό τοῦ Μπλόχ ὅτι ὁ 20ὸς αἰώνας ὑπῆρξε ὁ αἱματηρότερος στὴν παγκόσμια ἱστορία. Κατὰ τὴ διάρκειά του συνέβησαν οἱ δύο παγκόσμιοι πόλεμοι μέ ἐπάνω ἀπὸ 100.000.000 θύματα, πολλές ἐμφύλιες συγκρούσεις, δεκάδες ἐπαναστάσεις καὶ πραξικοπήματα καὶ ἐπιβλήθηκαν ἀπάνθρωπα ὀλοκληρωτικὰ καθεστῶτα. Καθημερινὰ τὸν προηγούμενο αἰῶνα χυνόταν ἄφθονο αἷμα σὲ πολλὰ μέρη τοῦ πλανῆτη.

Καὶ ἐρχόμαστε στοῦ σήμερα! αὐτὴ τὴ στιγμή βρίσκονται σὲ ἐξέλιξη 37 πολεμικὲς συρράξεις στὸν πλανήτη μας! Στὸν πόλεμο στὴ Συρία τὴν προηγούμενη χρονιά σκοτώθηκαν 23.000 καὶ 9.000 μέσα στοῦ 2019. Συνολικά, ἀπὸ τὸ 2011 μέχρι σήμερα, οἱ νεκροὶ ὑπερβαίνουν τὸ μισό ἑκατομμύριο. Εὐκαιριακά ἐκφράζουμε τὸν προβληματισμό μας: Ὁ πόλεμος στὴ Συρία ἔγινε πιά μία εἰδηση τῆς καθημερινότητας. Ἡ φρίκη του μᾶς ἀγγίζει μόνο ὅσο διαρκοῦν τὰ δελτία εἰδήσεων. Μποροῦμε ἄραγε νὰ ἀντιστρέψουμε τὸν μιθριδατισμό πού μᾶς σερβίρουν τὰ ΜΜΕ, προτοῦ πάθουμε ὀλοκληρωτικὴ ἀνοσία στὴν ἀπανθρωπιά;

Εἶναι γνωστὸ ὅτι γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῆς εἰρήνης τὸ 1981 ὁ Ο.Η.Ε. ὅρισε τὴν 21η Σεπτεμβρίου ὡς διεθνὴ ἡμέρα ἐορτασμοῦ τῆς Εἰρήνης. Τὸ 1986 καθιερώθηκε ἀπὸ τὸν

Ο.Η.Ε. ως «ἔτος τῆς εἰρήνης». Συγκλήθηκαν πολιτικά καί ἐκκλησιαστικά συνέδρια γιά τήν εἰρήνη, ἔγιναν προτάσεις καί κατέληξαν σέ σχετικές ἀποφάσεις γιά τήν ἐπίτευξή της. Καί πάλι «ἡ πασίχαρη καί πλουτοδότρα Εἰρήνη, ὁ ξάστερος ὁ οὐρανός καί ἡ ξεδιψάστρα ἡ κρήνη», ὅπως τραγουδήθηκε ἀπό τόν Παλαμᾶ, δέν ἐγκαθιδρύθηκε στή γῆ μας· ἡ ἀνθρωπότητα ἐξακολουθεῖ νά πορφυρώνεται.

Κάποιοι περιμένουν τήν εἰρήνη ἀπό πολιτικά συστήματα ἢ ἀπό ἕναν μεγαλοφυῆ ἡγέτη. Ἀλλά οἱ πολιτικοί ἡγέτες καί μάλιστα οἱ ἰσχυροί, πού ἐπαγγέλλονται τήν εἰρήνη, ἐξαπλώνουν τόν πόλεμο στή γῆ, ἀποβλέποντας στό οἰκονομικό κέρδος καί στήν ἐπέκταση τῆς «ἐξουσίας» τους. Δικαιολογημένα σημείωνε ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Τό πῶς γλυκό πράγμα καί ὄνομα εἶναι ἡ εἰρήνη, πού, ἐνῶ ὅλοι τήν ἐπαινοῦν, μόνο λίγοι τή στηρίζουν».

Μετά ἀπό αὐτές τίς διαπιστώσεις, δικαιολογημένα προβληματίζεται κανείς: Μήπως διαφεύστηκε ὁ αἶνος τῶν ἀγγέλων; Μήπως δέν ἐπαληθεύτηκε ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου; Ποῦ βρίσκεται τό λάθος, ἂν ὑπάρχει; Στήν πονηρή ἀνθρώπινη φύση, ἡ ὁποία δέν θέλει νά πραγματώσει τό ἐπί γῆς εἰρήνη ἢ πού δέν μπορεῖ ἴσως, ἂν καί τό θέλει; Καί ποιός μᾶς πείθει ὅτι θά ἀλλάξουν τά πράγματα, ἂν περάσουν ἄλλα 2.000 χρόνια, καί δέν ἀλλάξει ἡ ἐμπαθής ἀνθρώπινη φύση, ἡ κακία, ἡ μοχθηρία, ὁ ἐγωισμός, τό συμφέρον, πού φαίνονται οἰονεῖ ἐγγενῆ καί ἔμφυτα στόν ἄνθρωπο;

Ἀναντίρρητα, ἡ βία ἔχει τή ρίζα της στήν ἐσωτερική διάσπαση τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτό δέν μπορεῖ νά γίνει εἰρηνικός καί εἰρηνοποιός, ἂν δέν προηγηθεῖ ἡ καταλλαγή του μέ τόν Θεό. Καμιά εἰρήνη δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει, χωρίς νά ἔχει προηγη-

θεῖ ἡ συμφιλίωση τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό. Αὐτό διακηρύσσει στούς αἰῶνες τό διάγγελμα τῶν ἀγγέλων τή νύχτα τῆς γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου. Οἱ φιλειρηνικές προσπάθειες πού γίνονται σέ πολιτικό ἐπίπεδο εἶναι ἀντιπολεμικές, ἀλλά ὄχι εἰρηνοφόρες.

Ἄς εἴμαστε εἰλικρινεῖς: Ἡ ἀποστασία μας ἀπό τόν Θεό εὐθύνεται γιά τήν ἀπουσία τῆς εἰρήνης. «Ὅλα τά κακά, τά ὁποῖα χτυποῦν σήμερα τόν κόσμο, ὀφείλονται στό ὅτι ὁ κόσμος ἀπομακρύνθηκε ἀπό τόν Θεό», διακήρυττε εὐστοχα ὁ μέγας ἀποστολὸς τῆς εἰρήνης Ἀλεξάντερ Σολζενίτσιν.

Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι κάτι ἀφηρημένο, μία ἀνυπόστατη ἰδέα. Εἶναι ἐνυπόστατη, ταυτίζεται μέ τό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ Λόγου. Εἶναι ἡ ἑνσαρκη Ἀλήθεια, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἔτσι προεῖδε τόν Μεσσία Χριστό ὁ προφήτης Ἡσαΐας, ὡς «ἄρχοντα εἰρήνης» (Ἡσ 9,6), δηλαδή πηγῇ, αἰτία τῆς εἰρήνης καί ὄντολογικό θεμέλιό της. «Χριστός ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφ 2,14), ὁμολογεῖ ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ὅσοι, λοιπόν, πιστεύουν τόν Θεό, συμφιλιώνονται, γίνονται ὑπῆκοοι τῆς βασιλείας του καί ἀπολαμβάνουν τήν εἰρήνη του. Ὅσοι τόν ἀποδοκιμάζουν, γίνονται ἐχθροί τοῦ Θεοῦ, μένουν ξένοι πρὸς τά ἀγαθὰ του καί χάνουν τήν εἰρήνη.

Γιά τήν ἐπίτευξη, μάλιστα, τοῦ παμπόθητου αὐτοῦ ἀγαθοῦ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία αἰῶνες τώρα προσεύχεται: «Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης... ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου...». Ἀλλά στίς μέρες μας ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία εἶναι διηρημένη· καί ὁ διχασμός ἀποτελεῖ τήν πῶς ἐμφανῆ ἀπόδειξη τῆς ἀπουσίας τῆς εἰρήνης. Καί, ἐάν δέν ἔχει τήν εἰρήνη, πῶς νά τήν προσ-

φέρει στὸν κόσμο;
 Ἀναμφίβολα,
 τὸ μέλλον ἀνή-
 κει στὸν «Ἄρ-
 χοντα τῆς εἰρή-
 νης», παρὰ τὸν
 διωγμὸ πού ἐ-
 ξαπολύεται εἰς
 βάρος του. Τά
 φετινὰ Χρι-
 στούγεννα ὁ
 «Ἄρχων τῆς εἰ-
 ρήνης» ἐπιχειρεῖ
 μία νέα ἐπίσκε-
 ψη, «ἐπίσκεψιν ἐν
 ράβδῳ». Ράβδος καὶ
 μαστίγιο ὡς γνήσιος καρ-
 πὸς τῆς ἀποστασίας μας εἶ-
 ναι ἡ ζοφερὴ παρακμιακὴ κατὰ-
 σταση, τὴν ὁποία βιώνουμε σέ ὅλα τὰ ἐπί-
 πεδα -μέ πρώτιστο ἐσχάτως τὸ μετανα-
 στευτικὸ- καὶ τὴν ὁποία ἀποπνέει ἡ περιρ-
 ρέουσα ἀτμόσφαιρα. Τέτοια ράβδος καὶ
 βουκέντρα μᾶς χρειάζεται, γιὰ νὰ ἀφυπνι-
 σθοῦμε, νὰ μετανοήσουμε καὶ νὰ ἐπιζητή-
 σουμε τὴν εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ. Μήπως τὰ
 φετινὰ Χριστούγεννα, πού βρίσκουν τὴν
 πατρίδα μας, τὴν Εὐρώπη καὶ γενικὰ ὁλό-
 κληρο τὸν κόσμο ἀπελπιστικά ἀνίκανο νὰ
 φέρει τὴν εἰρήνη, ἀποτελοῦν μία πρόκλη-
 ση-πρόσκληση νὰ δεχτοῦμε τὴν εἰρήνη τοῦ
 Χριστοῦ;

Ἀντὶ γιὰ παράπονο ἢ μελαγχολικὸ
 σκεπτικισμό ἢ μόνη σωτήρια στάση μας εἶ-
 ναι νὰ στρέψουμε τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά
 μας στὸν ὕμνο τῶν ἀγγέλων καὶ νὰ ἀποκα-
 ταστήσουμε τίς σχέσεις μας μέ τὸν «Ἄρ-
 χοντα τῆς εἰρήνης», γιὰ νὰ ἔλθει μόνιμα ἡ
 «ἐπὶ γῆς εἰρήνη». «Κύριε, ἐλθέτω σου τὸ
 Πνεῦμα, φέρον εἰρήνην τῷ κόσμῳ»!

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Διήγημα

Μιά ζεστή ἀγκαλιά!

Περπατοῦσε καὶ κλωτσοῦσε ὅ,τι ἔ-
 βρισκε στὸν δρόμο του ὁ Ἄρης. Ἕνα
 τενεκεδάκι, ἓνα μικρὸ σκουπιδοτενεκέ
 πού ἦταν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, μία
 πέτρα πού τὸν ἔκανε νὰ βρῖσει ἀπὸ τὸν
 πόνο πού ἔνιωσε στό μεγάλο δάκτυλο
 τοῦ ποδιοῦ... Περπατοῦσε, κλωτσοῦσε
 καὶ ἔβριζε. Εἶχε θυμὸ μέσα του ὁ Ἄρης,
 ἔβραζε ὁλόκληρος! Κάθε φορὰ πού ἔ-
 βρισκε κάτι καὶ τὸ κλωτσοῦσε, εἶχε τὴν
 αἴσθησι ὅτι κλωτσοῦσε τὴν τύχη του,
 τὸ ἄδικο, ἐκείνους ὅλους πού τὸν πλή-
 γωσαν. Τὰ οὐρλιαχτά τῆς ψυχῆς του
 δέν τὸν ἄφηναν οὔτε νὰ ἀκούσει οὔτε
 νὰ δεῖ τίποτα. Οὔτε τὴ γεμάτη ἀγωνία
 φωνὴ τοῦ καθηγητῆ του πού φώναζε τὸ
 ὄνομά του.

-Ἐμένα κανεῖς δέν μέ ἀγαπάει, μο-
 νολογοῦσε καὶ κλωτσοῦσε.

Δεκαπέντε χρονῶν ὁ Ἄρης καὶ δέν
 χόρτασε μιὰ ζεστὴ ἀγκαλιά. Δέν κούρ-
 νιασε ποτέ πάνω σέ κάποια καρδιά
 πού νὰ τὸν ἀγαπᾷ, γιὰ νὰ πεῖ τὸν πόνο
 του, οὔτε βρέθηκε χέρι νὰ σκουπίσει τὰ
 δάκρυά του. Ἐνιωθε νὰ περισσεύει πά-
 νω σ' αὐτὸ τὸ φλούδι τῆς γῆς.

Τελευταία μέρα στό σχολεῖο. Ὅλα
 τὰ παιδιά περίμεναν μέ λαχτάρια τὰ
 Χριστούγεννα. Κι ὁ Ἄρης τὰ περίμε-
 νε μέ λαχτάρια. Ἡ χριστουγεννιάτικη
 γιορτὴ τοῦ σχολείου ζέστανε τὴν πονε-
 μένη καρδιά του. Εἶχε καὶ μία κρυφὴ
 χαρά. Ὁ Τάσος ὁ συμμαθητῆς του τοῦ
 πρότεινε νὰ πάει στό σπῖτι τους μερικές
 μέρες καὶ ἦρθε στό σχολεῖο ἑτοιμος μέ
 τὸν σάκο του.

Μά ὁ Τάσος σήμερα οὔτε πού τόν πλησίασε, οὔτε κᾶν τόν κοίταξε. Μόνο σάν χτύπησε τό κουδούνι γιά νά φύγουν, τοῦ ψιθύρισε μέ κατεβασμένο τό κεφάλι: «Δέν ἀφήνει ὁ πατέρας μου»!

Τοῦ ἦρθε νά βάλει τὰ κλάματα ὁ Ἄρης, μά κρατήθηκε.

-Δέν πειράζει, εἶπε καί σήκωσε ἀπογοητευμένος τόν σάκο του.

-Τί ἔγινε, Ἄρη, πᾶμε ταξιδάκι; ἄκουσε τήν περιπαιχτική φωνή τοῦ Φώτη νά τόν εἰρωνεύεται καί τότε ἄναψε τό αἶμα του καί δίχως νά μπορεί νά ἐλέγξει τόν ἑαυτό του ἡ γροθιά του ἔπεσε βαρειά στό πρόσωπο τοῦ Φώτη. Τό μόνο πού εἶδε ἦταν τὰ αἶματα πού ἔτρεξαν ἀπό τή μύτη τοῦ συμμαθητῆ του κι ἀφήνοντας τόν σάκο καταγῆς τό ἔβαλε στά πόδια.

Στάθηκε στήν κεντρική πλατεία ὁ Ἄρης καί μέ τίς γροθιές του ἀκόμα σφιγμένες πλησίασε τή φάτνη τοῦ Χριστοῦ. Τοῦ ἦρθε νά κλωτσήσει τόν ξύλινο φράκτη πού τήν ἀσφάλιζε κι ἦταν ἑτοιμος νά τό κάνει, ὅταν δίπλα του ἄκουσε μία φωνή νά τόν παρακαλᾷ:

-Νεαρέ, μπορεῖς σέ παρακαλῶ πολύ νά μέ βοηθήσεις;

Γύρισε καί κοίταξε ξαφνιασμένος τή νεαρή γυναίκα πού τοῦ μίλησε.

-Μπορεῖς νά τόν βάλεις μέσα στόν φράκτη; Δέν μπορῶ νά τόν σηκώσω, ἐξήγησε χαμογελαστή, δείχνοντας τήν κοιλιὰ της σέ προχωρημένη ἐγκυμοσύνη.

Ἐνιωσε τίς γροθιές του νά χαλαρώνουν καί νά ἀνοίγουν ὁ Ἄρης. Ἀγκάλιασε τό μικρό ἀγόρι καί σάν πούπουλο τό σήκωσε καί τό ἔβαλε μέσα στόν φράκτη.

-Ἐλα, ἔλα κι ἐσύ!

Τό μικρό ἀγόρι τόν τραβοῦσε ἀπό τό χέρι καί μέ μία δρασκελιά βρέθηκε μέσα στή φάτνη δίπλα στόν μικρό Χριστό.

-Ἐ, τί κάνετε ἐκεῖ; ἀκούστηκε αὐστηρή ἡ φωνή ἑνός ὑπαλλήλου τοῦ Δήμου, εἰδικοῦ γιά τή φύλαξη τοῦ χώρου.

Τά ἔχασε ὁ Ἄρης καί κοίταξε μέ ἀγωνία τή γυναίκα.

- Μπήκαμε νά προσκυνήσουμε τόν Χριστούλη! ἀπάντησε μέ φυσικότητα ὁ μικρός καί ἔσκυψε καί φίλησε τό Βρέφος πού ἦταν ξαπλωμένο μέσα στή φάτνη.

- Ἄντε, προσκύνησε κι ἐσύ!

Ὁ Ἄρης πού δέν περίμενε αὐτή τήν ἐξέλιξη κοίταξε ἀμήχανα τό παιδί. Ἡ ἀπλότητα μέ τήν ὁποία τόν κοιτοῦσε, ἡ φυσικότητά του τόν ἔκαναν νά χαμογελάσει.

-Ἐσύ εἶσαι μεγάλος καί πρέπει νά γονατίσεις! τοῦ εἶπε καί τόν τράβηξε πρὸς τὰ κάτω.

Γονάτισε δίπλα στό θεῖο Βρέφος ὁ Ἄρης καί τό προσκύνησε. Ὑστερα σηκώθηκε καί σήκωσε στήν ἀγκαλιά του τό μικρό ἀγόρι. Ἡ μαμά ἀπ' ἔξω ἔβγαζε φωτογραφίες καί χαμογελοῦσε εὐτυχισμένη. Χαμογέλασε κι ὁ Ἄρης. Ποτέ κανεῖς δέν τόν ἔβγαλε φωτογραφία μέσα σέ μία φάτνη ἢ

δίπλα σέ ἓνα χριστουγεννιάτικο δέντρο. Οἱ γονεῖς του ἀπό νωρίς τράβηξαν χώρια τή ζωή τους ἀφήνοντάς τον στή γιαγιά καί στόν παππού. Γρήγορα ἔχασε καί τή γιαγιά. Οὔτε πού τή θυμᾶται πῶς ἦταν ὁ Ἄρης. Ἐμεινε μόνος μέ τόν παππού. Ἐναν καλό ἀνθρωπάκο πού τόν μεγάλωσε δίχως νά τοῦ λείπει τίποτα. Τά εἶχε ὅλα ὁ παππούς μά δέν εἶχε ἀγκαλιά...

Κράτησε γιά λίγο στήν ἀγκαλιά του τόν μικρό κι ὕστερα τόν ἄφησε δίπλα στή μαμά του.

- Πές «εὐχαριστῶ!», εἶπε ἡ μανούλα στόν γιό της.

- Εὐχαριστῶ πολύ! εἶπε ἐκεῖνος χαρούμενος. Πῶς σέ λένε;

- Ἄρη, ἀπάντησε. Ἐσένα;

- Ἀποστόλη, εἶπε ὁ μικρός καί σάν μεγάλος τοῦ ἔδωσε τό χέρι.

- Εὐχαριστῶ πολύ, Ἄρη, σοῦ εὐχομαι καλὰ Χριστούγεννα! εἶπε ἡ νεαρή μητέρα καί τόν κτύπησε χαϊδευτικά στήν πλάτη.

Ἐφυγαν μητέρα καί γιός κι ἔμεινε ὁ Ἄρης μόνος του μέ κάτι ζεστό στήν καρδιά του. Οὔτε θυμό εἶχε πιά οὔτε ὀργή. Γύρισε καί κοίταξε ξανά τή φάτνη. Τό βλέμμα του στάθηκε στόν μικρό Χριστό.

- Σέ προσκύνῃσα! τοῦ ψιθύρισε καί ξεκίνησε γιά τό σπίτι.

Ὁ παππούς δέν θά τόν περίμενε. Ἦξερε ὅτι θά ἔκανε Χριστούγεννα μέ τόν Τάσο. Θυμήθηκε τή γροθιά πού ἔδωσε στόν Φῶτη καί σφίχτηκε τό στομάχι του. Ἐχει γοῦστο νά τοῦ ἔκανε καμιά ζημιὰ χριστουγεννιάτικα! Θυμήθηκε τόν σάκο του πού τόν ἄφησε στό σχολεῖο. Ἄχ, γιατί δέν μπόρεσε νά συγκρατήσῃ τόν θυμό του;

Ἄνοιξε τήν πόρτα καί μπῆκε μέσα στό σπίτι του. Ὁ παππούς πού τόν εἶδε

τινάχτηκε ὀρθιος σάν παλληκαράκι καί τά μάτια του ἔλαμψαν ἀπό χαρά.

- Παππού, παππού μου! πρόφερε μέ λαχτάρα ὁ Ἄρης σάν εἶδε τή χαρά στά μάτια τοῦ γέρου.

- Ἦρθε ὁ Τάσος κι ἔφερε στεναχωρημένος τόν σάκο σου, γιέ μου. Μοῦ εἶπε καί γιά τή γροθιά πού ἔδωσες. Ἀνησύχησα, παλληκάρι μου, πού ἦσουν;

- Στή Βηθλεέμ! εἶπε ὁ Ἄρης κι ὁ παππούς τόν κοίταξε ἀπορημένος.

- Λυπήθηκα, παιδί μου, πού δέν μπορεῖς νά πᾶς στόν Τάσο.

- Ἐγώ δέν λυπᾶμαι, παππού! Τώρα πιά δέν λυπᾶμαι! Θά κάνουμε μαζί Χριστούγεννα, παππού! Ἐλα νά σέ κάνω μία ἀγκαλιά, εἶναι ὠραῖο πράμα ἡ ἀγκαλιά, παππού!

Κούρνιασε μέσα στή νεανική ἀγκαλιά ὁ παππούς κι ἔνιωσε νά λειώνει ἡ καρδιά του γιά τοῦτο τό ἀδικημένο. Κι ὁ Ἄρης ἔκλαιγε σάν μωρό παιδί γιά τίς ἀγκαλιές πού στερήθηκε, γιά τήν ἀγκαλιά πού στέρησε.

- Τί χαρά μοῦ ἔδωσες, γιέ μου, σήμερα, τί χαρά!

Τήν ἐπόμενη μέρα ὁ ὑπάλληλος τοῦ Δήμου ξαφνιάστηκε ὅταν εἶδε ἓναν νεαρό -δέν τοῦ πῆγε ὁ νοῦς ὅτι ἦταν ὁ χθεσινός- νά σηκώνει σάν πούπουλο ἓναν παπούλη καί νά τόν βάζει μέσα στή φάτνη.

- Ἐ, τί κάνετε ἐκεῖ; φώναξε αὐστηρά.

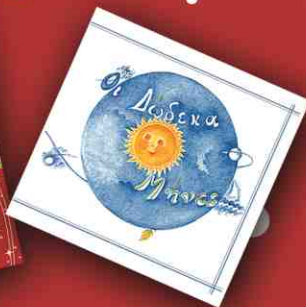
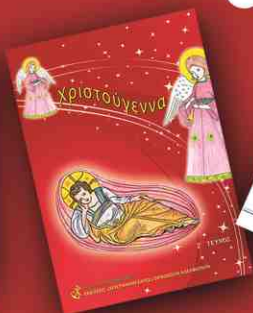
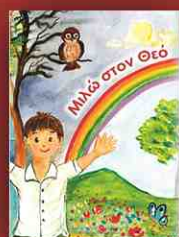
- Ἦρθαμε νά προσκυνήσουμε! ἀπάντησε χαρούμενος ὁ Ἄρης κι ἔβγαλε μία σέλφι φωτογραφία μέ τό κινητό του. Αὐτός κι ὁ παππούς στή φάτνη. Ἦταν ἡ πρώτη τους φωτογραφία...

- Ἐ, παππού! εἶπε καί τοῦ ἔκλεισε τό μάτι ὁ Ἄρης. Ποτέ δέν εἶναι ἀργά!

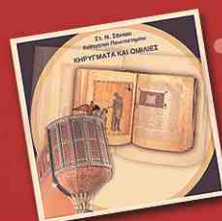
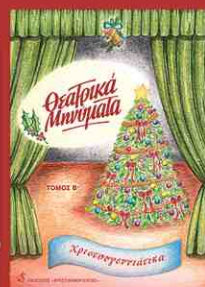
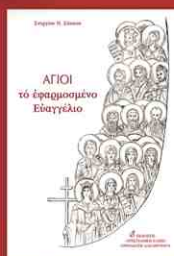
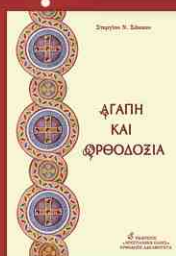
Ἑλένη Βασιλείου

ΔΩΡΟ προτάσεις

για τα παιδιά

καί για σᾶς

Ζητήστε τα
στό Βιβλιοπωλείο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ
Γ. Μπακατσέλου 5,
Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518

Χριστουγεννιάτικες
ὁμιλίες σέ CD

Χριστούγεννα (ἀπό τήν
προφητεία στό γεγονός)
Οἱ τρεῖς γεννήσεις
Ὁ μέγας ἐπίσκοπτης
Ἐπεσκέατο ἡμᾶς

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Ἡ πληγή τοῦ σχίσματος

Ἡ ὑπόθεση τοῦ οὐκρανικοῦ αὐτοκεφάλου ἐξελίχθηκε τελικά σέ πληγή γιά τήν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία πιθανόν νά ὀδηγήσει σέ γάγγραινα. Τό σχίσμα εἶναι γεγονός, καί εἶναι βέβαιο ὅτι ἂν δέν πρυτανεύσει ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ στίς καρδιές καί στόν νοῦ τῶν ὑπευθύνων, ἡ τραγική αὐτή ἱστορία θά ἔχει καί συνέχεια μέ ἀπρόβλεπτες συνέπειες. Γιά ἀκόμη μιὰ φορά τό σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τεμαχίζεται καί κατασπαράσσεται στό ὄνομα κοσμικῶν συμφερόντων καί ἐξουσιαστικῶν ἐπιδιώξεων. Γιά ἀκόμη μιὰ φορά ἡ Ἐκκλησία ἀπό μάρτυρας τῆς ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ μεταβάλλεται σέ θεραπαινίδα σκοπιμοτήτων. Δέν θά προσθέσουμε τίποτε ἄλλο. Ἀπό τή θέση αὐτή καί μέ τή συνείδηση ὅτι ἐκφράζουμε τόν πόνο καί τήν ὀδύνη ὅλων τῶν ἀπλῶν πιστῶν, παρακαλοῦμε μέ συντριβή τούς σεβάσιμους ποιμένες μας νά προστατεύσουν πάση θυσίᾳ τήν ἐνότητα τῆς ποίμνης καί τήν ἀκεραιότητα τῆς ἀλήθειας. Δέν ὑπάρχει ἄλλος χρόνος. Ἡ πληγή πού ἀνοίξε πρέπει νά ἐπουλωθεῖ τώρα, ὅσο εἶναι καιρός.

Ὁ ἀγώνας συνεχίζεται

Ἡ λεγόμενη συμφωνία τῶν Πρεσβῶν, ὅπως εἶχε ἤδη ἐπισημανθεῖ, δημιούργησε περισσότερα προβλήματα ἀπό ὅσα προσ-

πάθησαν νά μᾶς πείσουν ὅτι θά λύσει.

Σύλλογοι, σωματεία, ὀργανώσεις ξεφύτρωσαν ἐντός τοῦ ἐδάφους τῆς μίας καί Ἑλληνικῆς Μακεδονίας καί χωρίς κανέναν πλέον ἐνδοιασμό ἐξασκοῦν τή φιλοσκοπιανή τους προπαγάνδα μέ τά γνωστά φληναφήματα περί μειονότητας «Μακεδόνων» καί ὑπαρξης «Μακεδονικῆς γλώσσας». Τόσο ἀποθρασύνθηκαν -καί γιατί ὄχι ἀφοῦ τούς τό δώσαμε στό πιάτο μέ τήν περίφημη συμφωνία- πού διαφημίζουν καί τή λειτουργία φροντιστηρίου γιά τήν ἐκμάθηση τῆς «ψευδομακεδονικῆς».

Εὐτυχῶς ὅμως «ἔχουσι γνῶσιν οἱ φύλακες» καί αὐτοί δέν εἶναι ἄλλοι ἀπό τά μέλη τῆς Πανελληνίας Ὁμοσπονδίας Πολιτιστικῶν Συλλόγων Μακεδόνων. Ὁ κ. Γ. Τάτσιος, πρῶην πρόεδρος τῆς ΠΟΠΣΜ μέ κατάλληλες ἐνέργειές του κατάφερε νά ἀνακοπεῖ ἡ λειτουργία συλλόγου πού δραστηριοποιοῦνταν στίς Σέρρες καί διακήρυττε ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν ντόπιων (Σερραίων) εἶναι ἡ ψευδομακεδονική, ἐνῶ ἀναγνώριζε ὡς ἐθνικούς ἥρωες τούς βούλγαρους κομιτατζήδες καί ἐθνική γιορτή τήν ψευδοεπανάσταση τοῦ Ἰλιντεν, στήν ὁποία σφαγιάστηκαν οἱ Ἕλληνες τοῦ Κρουσόβου τό 1903.

Πολύ σωστά ἡ καταδίκη τοῦ ἐν λόγῳ προπαγανδιστικοῦ συλλόγου χαρακτηρίστηκε ὡς ἡ πρώτη νομική νίκη τοῦ ἀγώνα

Συζητώντας τά γεγονότα...

γιά τή διάσωση τῆς Λογικῆς καί τῆς Ἱστορίας.

Τίποτε δέν ξεφεύγει

Μία συμφωνία -μέ χίλιες δυό νομικές "τρύπες" κατά τούς εἰδικούς-, ὅπως ἡ Συμφωνία τῶν Πρεσπῶν πού εἶναι συμφωνία μεταξύ δύο ὑπουργῶν, ἡ ὁποία καταπατεῖται ἀπό τόν ἕναν ἐταῖρο ἀσύστολα, δέν εἶναι παράλογο νά ἀποτελεῖ πλέον μέρος τοῦ διεθνοῦς δικαίου; Γίνεται τό παράλογο νά γίνει νόμος; «Γίνεται!» ἔλεγε ἡ προηγούμενη κυβέρνηση τοῦ κ. Τσίπρα. «Γίνεται!» λέει καί ἡ τωρινή τοῦ κ. Μητσοτάκη. «Γίνεται!», γιατί αὐτό εἶναι τό στοίχημα τῆς Νέας Ἐποχῆς: ἡ ἐπικράτηση τοῦ παραλόγου. Καί δέν τό βλέπουμε σέ τόσες πτυχές τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς; Ὁ νόμος πού ὑπάρχει γιά νά προστατεύει τή ζωή, προστατεύει τόν φόνο ἀθῶων ὑπάρξεων νομιμοποιώντας τίς ἐκτρώσεις. Ὁ νόμος πού κανονικά διασφαλίζει τό ἠθικόν στηρίζει τήν ἀνηθικότητα νομιμοποιώντας τή μοιχεία, τή βλασφημία, τή σεξουαλική διαστροφή.

Κι ὅμως, τίποτα δέν ξεφεύγει ἀπό τόν παντεπόπτη ὀφθαλμό τοῦ δικαιοκρίτη Κυρίου. Δική του εἶναι ἡ φωνή πού ἀκούγεται προειδοποιητικά μέ τό στόμα τοῦ προφήτη Ἡσαΐα: «Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τι-

θέντες τὸ πικρὸν γλυκὺ καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν» (5,20).

Ἄσχημα μαντάτα

Δημοσιεύθηκαν τά στατιστικά στοιχεῖα γιά τόν πλυθυσμό τῆς χώρας μας γιά τό 2018. Τά νέα εἶναι γιά μιά ἀκόμη χρονιά πολύ δυσάρεστα καί πολύ ἀνησυχητικά, ἀφοῦ γιά ἄλλη μιά χρονιά οἱ θάνατοι στήν πατρίδα μας ἦταν πολύ περισσότεροι ἀπό τίς γεννήσεις. Συγκεκριμένα, καταγράφηκαν 33.857 περισσότεροι θάνατοι ἀπό τόν ἀριθμό τῶν γεννήσεων: 86.440 γεννήσεις ἔναντι 120.297 θανάτων. Μέ ἀπλά λόγια, ἐξαφανίστηκε μιά μεγάλη ἐλληνική πόλη. Ἡ ὑπεύθυνη πολιτεία δέν ἀνησυχεῖ; Καί ἂν ἀνησυχεῖ, τί κάνει γιά νά ἀντιστρέψει τήν κατηφόρα τῆς ὑπογεννητικότητας; Γιατί ἐξακολουθεῖ νά διατηρεῖ καί νά ὑποστηρίζει οἰκονομικά τόν ἐθνοκτόνο νόμο περί ἀμβλώσεων; Δέν βλέπει πῶς οἱ «καλοὶ» γείτονές μας τρίβουν τά χέρια τους; Αὐξάνονται ὑπερβολικά ἐκεῖνοι, μειωνόμαστε ἐπικίνδυνα ἐμεῖς. Ποῦ πᾶμε; Ἡ εὐελπιστοῦμε νά αὐξήσουμε τόν πληθυσμό μας μέ τίς εἰσροές τῶν λαθρομεταναστῶν πάσης φυλῆς, γλώσσης καί θρησκείας; Ἄν εἶναι ἔτσι, τότε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι σκοτώνουμε καί θάβουμε τήν Ἑλλάδα μας μέ τά ἴδια μας τά χέρια. Δέν χρειάζεται νά εἶσαι προφήτης: *Finis Graeciae*. Αὐτό εἶναι πλέον τό ἰδανικό τοῦ ἔθνους μας;

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ ΟΔ' (2019)

Α'. ΑΠΟΛΥΤΡΩΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Ναί στό τώρα!, σ. 3 - Άπαιτούμενη εξήγηση, σ. 35 - Άναθέρμανση, σ. 75 - Άληθώς άνέστη!, σ. 107 - Ή ύψιστη μακαριότητα, σ. 139 - Καρποφόρο καλοκαίρι, σ. 171 - Άρχή τής Ίνδίκτου, σ. 203 - Μās άγαπά ό Θεός!, σ. 243 - «Μετανοείτε!», σ. 275 - Έκ γυναικός, σ. 307.

Β'. ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

Δάκας Άλ. Εϋ.: Ή προσφορά τών Τριών Ίεραρχών, σ. 4 - Πιστεύεις, σ. 36 - Ήαίρε, δι΄ ής νεουργείται ή κτίσις, σ. 76 - Ή συντριβή του θανάτου, σ. 108 - Νεοειδωολάτρες, σ. 140 - Για νά είναι όλοι ένα, σ. 172 - Χριστιανός είμι, σ. 204 - Ό λόγος του Θεού, σ. 244 - Νίκησε τήν πικρία!, σ. 276 - Μαθητεύοντας στό σχολείο τής φάτνης, σ. 308.

Γ'. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π. ΔΙΑΘΗΚΗ

Σάκκος Ν. Στ.: Ή κλήση του Γεδεών, σ. 10 - Ή έπιλογή τής πίστεως, σ. 80 - Σαμουήλ, σ. 122 - Ή μακροθυμία του Δαβίδ, σ. 144 - Ό προφήτης Ήλίας, σ. 176 - Ή ανάσταση του γιου τής Σωμανίτιδος, σ. 246 - Πένθος για τούς μεικτούς γάμους, σ. 278.

Δ'. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

Σάκκος Ν. Στ.: Ή διπλή θεραπεία, σ. 16 - Ή ιστορία του άνθρώπου σέ τέσσερις φάσεις, σ. 40 - Οι τρεις θρόνοι, σ. 88 - Ό αληθινός Μεσσίας, σ. 120 - Άνάγκη έμπειρίας, σ. 152 - Ποιός είναι ό Ίησους και τό έργο του, σ. 184 - Άγάπη και άγιότητα, σ. 220 - Τό δίδυμο θαύμα, σ. 256 - Γιατί τρελός, σ. 288 - Ίησους και Έμμανουήλ, σ. 320.

Ε'. ΠΑΤΕΡΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

— Ή κορυφή, σ. 175 - Ή προσευχή είναι συνομιλία με τον Θεό, σ. 283.

ΣΤ'. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Γρηγόριος: Ό νεομάρτυς Μιχαήλ Μαυρουδής, σ. 84 - Οι άγιοι Εϋλάμπιος και Εϋλαμπία, σ. 250.

Ίγνλάτης: Άσίγαστος πόθος λατρείας, σ. 12 - Ένα άστέρι από τήν Άνατολή, σ. 181 - Πεντεκάδεκα, σ. 284.

Οϋρανοδρόμος: Υιός του βασιλέως Χριστού, σ. 146 - Ίεουργός του μαρτυρίου, σ. 314.

Ζ'. ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΗΗΜΕΣ

Έλληνίς: Ποιός θα κολυμπήσει, σ. 90 - Κρήτη, ένδοξο νησί, σ. 154 - Ό κανονιέρης του 1940, σ. 258 - Τά σιωπηλά Χριστούγεννα του «Παπανικολή», σ. 322.

Τσιραμπίδου Άγγ.: Γαλανόλευκη με σταυρό, σ. 18 - Ή κυρά τής Ρω ύψώνει τή γαλανόλευκη και σήμερα!, σ. 158 - Τά όχυρά δέν παραδίνονται!, σ. 290.

Η'. ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Αϋγουστίνου Εϋδ.: Πρός οϋδετεροθρησκευοποίηση τής Έλλάδας, σ. 26 - Δημογραφικό: Έθνική αϋτοκτονία, σ. 46 - Συμφωνία ή ταπεινωτική συνθηκόλογηση, σ. 97 - Ποιούς θα ψηφίσουμε, σ. 163 - «Σημείον του Άντιχρίστου»!, σ. 190 - Καρποί τής «Νέας Έποχής», σ. 216 - Τό Βουκουρέστι (1913) «πνίγει» τίς Πρέσπες, σ. 267 - «Δούρειος Ίππος», σ. 298 - «Και έπὶ γῆς εἰρήνην», σ. 326.

Θ'. ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Και σέ άνώτερα! - Κορυφαίοι - Μαθητική Άντίσταση, σ. 30 - Έθνομηδενισμός - Οι καλύτεροί μας σύμμαχοι, σ. 31 - Και ό Κεμάλ «Μακεδόνας» - Έλληνορ- θόδοξη παιδεία στην έρημο - Για άλλη μία φορά!, σ. 102 - Για χάρη του παππού - Έπιτέλους μία πρωτοβουλία! - Και στη Βοστώνη!, σ. 103 - Οϋδετεροθρησκεία=Άντίχρηστη! - Γιατί Έλληνικά, σ. 134 - Μās γεμίζει ύπερηφάνεια - «Ο tempora, ο mores», σ. 135 - Χτυπούν τά όργανα - Έμμέσως πλήν σαφώς - Μάθημα από τούς Κινέζους, σ. 166 - Μπράβο στον λεβέντη τενίστα, σ. 167 - Ό οϊκος του Ένός - Συγχαρητήρια στον Δήμαρχο Μεσολογίου! - Άλλαγή πολιτικής!, σ. 198 - Οι Ρωσοι παραγγέλλουν εικόνες, σ. 199 - «Ή Παναγία βοήθησε!» - Έτερον εϋαγγέλιον, σ. 224 - Ή Τουρκία διεκδικεί κειμήλια τής Παναγίας Σουμελά! - Ή σημαία, οι Γερμανοί και οι Κρήτες, σ. 225 - Εϋτυχία για όλους - «Τό branding τής Έλλάδας», σ. 270 - «Λαδώθηκαν» έλληνες πολιτικοί - Άμαζόνιος και κροκοδείλια δάκρυα, σ. 271 - Άναλφα- βητισμός τον 21ο αιώνα! - Έφηβοι, έλπίδα τής πατρίδας!, σ. 302 - Γιατί ένοχλει; - Αϋτοεξαφάνιση,

σ. 303 - 'Η πληγή του σχίσματος - 'Ο αγώνας συνεχίζεται, σ. 332 - Τίποτε δέν ξεφεύγει - 'Ασχημα μαντάτα, σ. 333.

Γ'. Η ΤΕΧΝΗ ΘΕΟΛΟΓΕΙ

Τσιραμπίδου Άγγ.: «Διαβάζοντας» την εικόνα του 'Εσταυρωμένου, σ. 110.

ΙΑ'. ΣΚΗΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΣΗ

Μ.Ε.Χ.: «Μέ την ὀρχήστρα τῶν... ματιῶν μου», σ. 20 - Τὰ sms τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων, σ. 94 - Τά... Ζάλογγα τῆς λευτεριάς, σ. 124 - 'Ο χρυσαετός τῆς Μακεδονίας καί τοῦ Πόντου, σ. 148 - Σέ βλέπω..., σ. 188 - 'Όταν ἡ πατρίδα καλεῖ, σ. 260 - 'Η δύναμη τῆς ταπεινώσης, σ. 324.

ΙΒ'. ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Μπούτσικου Εὐφ.: Μαρία Κοκκινάκη, μία εὐλογία στή ζωή μου, σ. 117.

Τσακαλίδης Γ.: 'Ο Σισανίου καί Σιατίστης Παῦλος, σ. 49.

— Ἀρχιμ. π. Νεκτάριος Μαρμαρινός, σ. 266.

ΙΓ'. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ-ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Μπαδέ - Βούλτσιου Μ.: 'Αγιος 'Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος, μεγαλομάρτυρας μετά τούς διωγμούς, σ. 292.

Πάσχος Β. Π.: 'Εγενήθη ἡμῖν νέος 'Υμνογράφος, σ. 151.

ΙΔ'. ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Βασιλείου Έλ.: Μονόχνοτος, σ. 23 - 'Επίσκεψη Θεοῦ, σ. 51 - Αἶμα μαρτυρικό, σ. 100 - Ἀναστάσιμη ὁμολογία, σ. 130 - 'Εντός τῆς προθεσμίας, σ. 161 - 'Ο Θεός πατέρας, σ. 194 - Ἀληθινός θησαυρός, σ. 264 - Ἀγγελος διαρρήκτης, σ. 296 - Μιά ξεστή ἀγκαλιά, σ. 328.

ΙΕ'. ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Δαμιανίδου Δ.: Μάνα Παναγιά, σ. 78 - Νέφος μαρτύρων, σ. 183.

Μπέλλου Εἰρήνη: Διαδρομές, σ. 213.

Μυτιληναίου Φ.: Χριστιανός εἰμι, σ. 206.

Πατσώνης Γ.: Γυρεύοντας τήν ἀλήθεια, σ. 319.

ΙΣΤ'. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Χριστός γεννᾶται..., σ. 28 - «Μαρτύρων καί ἡρώων γῆ», 133 - 'Επίσκεψη ἀγάπης, σ. 165 Μνημόσυνο - 'Εθνικός ἀναβαπτισμός, σ. 196 - «Χωρίς διακοπή», σ. 197 - Κατασκήνωση 2019, σ. 226 - Μετακατασκοπική, σ. 269 - Σύναξη κυκλαρχῶν, σ. 300 - 'Ο Ἀγιασμός μας, σ. 301.

ΙΖ'. ΔΙΑΦΟΡΑ

Α.Τ.: 'Όταν ὁ πλοῦτος προσφέρεται..., σ. 186.

Αὔγουστίνου Εὐδ.: Πάσχα τῶν 'Ελλήνων, σ. 114.

Γ.Μ.: Εὐχαριστῶ, μητέρα!, σ. 44 - Στόν πρωτοετῆ φοιτητή, σ. 207.

Γεμεντζῆς Κ.: Συνοδοιπόροι καί συμπαραστάτες, σ. 62.

Γλώσσης Π.: Κοιμηθέντες ἐν Κυρίῳ, σ. 68.

Έ.Μ. - Ἀ.: Τήν ἡμέρα τῶν Τριῶν 'Ιεραρχῶν, σ. 25.

Ζ.Γ.: 'Ο ἔχεις, σ. 6 - Humility - Πόσο μπορεῖ κάποιος νά κρύβει τή ζωή του; - Μόνο μιά λέξη (Β'), σ. 79 - Τί ἐστιν;, σ. 112 - Ποῦ εἶσαι, σ. 142 - Οὐκοῦν;, σ. 174 - Πορευθέντες, σ. 208 - «'Εξῆλθε νικῶν», σ. 248 - Τοῦ φρονίμου οἰκονόμου, σ. 286 - Σκηνικό, σ. 312.

Καλογεράκη Δ.: 'Η γιορτή τοῦ Θεανθρώπου καί ἡ φιέστα τοῦ ἀνθρώπου, σ. 310.

Κουμπούρας Α.: Φοιτητικό οἰκοτροφεῖο, σ. 65.

Μαρτινιανή: Τό εὐαγγέλιο τῆς Κοκαμιάς, σ. 156 - ΑΚΡΙΤΑΣ, σ. 222.

Μεταλλίδης Κ.: 90 χρόνια Ἀποστολικῆς Διακονίας, σ. 53.

Μητσόπουλος Π.: Πατέρες καί διδάσκαλοι, σ. 55.

Μητσόπουλος Φ.: Φιλανθρωπική δράση, σ. 60.

Παπαδημητρίου Ἀπ.: Οἱ Τρεῖς 'Ιεράρχες καί ἡ παιδεία, σ. 8 - Ἀποκρία καί ἐτοιμασία, σ. 82 - Πατροπαράδοτο σέβας, σ. 128 - 'Ο ἀναστημένος Χριστός, ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου, σ. 178 - Καταστροφολογία καί ὑποκρισία, σ. 214 - Μεθοδευμένη ἐφάπλωση λήθης, σ. 252 - Περί πολυπολιτισμικῶν κοινωνιῶν, σ. 280 - Παιδοκτόνοι, σ. 316.

Παπαθεμελῆς Στ.: Τό ὄραμα τοῦ ἁγίου Κοσμά γιά τήν 'Ελλάδα, σ. 210.

Παπαρνάκης Ἀθ.: 'Η ἁγία οἰκογένεια τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Θεολόγου (Α'), σ. 14 - (Β'), σ. 42.

Σάκκος Ν. Στ.: «Τῶν δογμάτων Χριστοῦ τὸ κεφάλαιον», σ. 209.

Σερεμετίδης Αὐγ.: Πνευματική - ἱεραποστολική δράση, σ. 57.

Τσιάρα-Λιάππη Σ.: 'Η ἔλλογος σιωπή, σ. 86.

Χ.Μ.-Δ.: 'Η ζωή τῆς Κυριακῆς, σ. 126 - Ἀριστα!, σ. 262 - 'Η κορώνα τοῦ τραπεζίτη, σ. 294.

— Μέ τό ἀπόκριμα τοῦ θανάτου, σ. 255 - 'Ο διωγμός τῶν Χριστιανῶν στή Μέση Ἀνατολή, σ. 318.

ΙΗ'. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ

Μ.Π.Γ.: «Τό καταλλήλοτερον ράπισμα», σ. 92 - 'Ο ἀποχαριτισμός, σ. 118.

ΙΘ'. ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΝΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Φιλοθέη: Μικρά παραδείγματα, μεγάλα μαθήματα, σ. 96.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ